

Հունիսի 15, 1991
 Երեւան
 Եւրոպայի քաղաք
 Ա արի, քի 70
 գինը՝ 30 Կ
 հասցեն՝ Երևան 375010
 Հանրապետության 47
 հեռախոս՝ 581841
 ֆախ՝ 562941
 տեlex՝ 243267 SULA SU

Ժելեզնովոդսկի կոմյունիկե

Ադրբեջանը կասկածում է հայկական կողմին

«Փաստաթղթը միայն այն դեղինում կարելի է համարել հաջողված, երբ նրանում նշված բոլոր կետերը կասարկվեն: Բայց ես չեմ կասկածում, քե հայկական կողմը կկասարի կոմյունիկեում շարադրված դաշխանները»:
 Ադրբեջանի Բաղաձայնական Ընտրությունների հիմնական քեման Ժելեզնովոդսկյան կոմյունիկեին է Արգալի խնդրի լուծման հարցում դրա ունեցած նշանակությունը: Հայ մամուլն արդեն անդրադարձել է այդ թայմանագրին: Իսկ ինչդեռ ես այն զննահատում Ադրբեջանում: Այդ մասին կարդացե՛ք «Ազգ»ի հաջորդ համարում:

ՆՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Ազգը ընտրում է

Պատմության մեջ առաջին անգամ հայ ժողովուրդը հոկտեմբերի 16-ին ընտրում է իր նախագահին, իր անկախ հանրապետության առաջին նախագահին:
 Կասկածից վեր է, քե ո՞վ է ժողովրդի ընտրելը: Եւ ժողովուրդը նրան ընտրելու է ոչ իբրև քաղաքի, այլ իր ամենաբարձրաստիճան մի թագսօնասարին, որ ծառայելու է ազգին, իսկ նա լաւագոյնս կը ծառայի, եթէ ժողովուրդը նրան քե ու քիկումք լինի, իբրև մի անհատի, որի ուսերին է ծանրանալու մեծագոյն մարտահրաւերը՝ ազգ-դեմոկրատիան սեղծումը:
 Կուտե՛ր ղէտք չեն մեզ եւ դրա համար լաւ է, որ գերիշխի ռամկավարութիւնը՝ խորհրդարանով, կուսակցութիւններով, ընդդիմութեամբ եւ մասամբ նորին: Դա անհրաժեշտ է առաջին հերթին յոյժինքն նախագահին, թայմանով որ ընդդիմութիւնը լինի իսկապէս առողջ, իսկապէս օգտակար:
 Հոկտեմբերի 16-ին մենք ընտրելու ենք ոչ քե միակնին, այլ վեցեակնի մեզ լաւագոյնին: Այլընտրանքի իրաւունքով: Անա ժողովրդավարութեան մեծագոյն բարիք: Այդ բարիքից օգտուեցին բոլորը, երբեմն թագսօնութեամբ, երբեմն նաեւ ուրիշի նկատմամբ անհանդուրժողութեամբ, իսկ անհանդուրժողութիւնը չարիք է, որը արմատախիլ ղէտք է անել մեր կեանքից, մանաւանդ քաղաքական առօրեայից: Դեմոկրատիան խաղի մեջ մեղուները թարտաւոր են իմանալու նաեւ խաղի կանոններն ու դրանց խախտման անբոյլատրելիութիւնը:
 Բայց ինչ խօսք, որ հոկտեմբերի 16-ով փաստօրէն մեր ժողովուրդը ազգի է վերածում է աւ նաեւ ժողովրդավարութեան յարթանակն է: Ժողովրդավարութիւն, որից դեռ ղէտք է շատ քան սովորել եւ որը ղէտք է ծառայեցնել ազգային մեր նոյաակների իրազորմանը: Իսկ մեր նոյաակը մէկն է՝ ազատ, անկախ, հզօր ու քաղաքաւ մի հայրենիք, որի կերտմանը, մեր իսկ օգնութեամբ, առաջնորդելու է ազգընտիր նախագահը: ■

Հակասություններ Ադրբեջանի եւ Նախիջեւանի միջեւ

Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետության խորհրդարանի նախագահությունը կոչումով բողոք է հայտարարել Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի «հակասահմանադրական գործողությունների դեմ»:
 Օրերս ադրբեջանական խորհրդարանը սահմանադրությունից հանել է այն դրույթը, ըստ որի Նախիջեւանի ղեկավարը թագսօնադրու համարվում է Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի նախագահի տեղակալ:
 Նախիջեւանում դա դիտվում է որպէս «գրդարտություն եւ վնասակար գործունեության շարունակություն, որն ուղղված է Նախիջեւանի Ինքնավար Հանրապետության եւ նա Գերագույն մեջլիսի դեմ»:
 Նախիջեւանը կարծում է, որ դա կառված է Հեյդար Ալիևի՝ մեջլիսի նախագահ ընտրելու հետ: ■

Հարավային Օսեթիայում ստանվել են քան վրացիներ

Ինչդեռ հոկտեմբերի 14-ին հաղորդեց Վերասանի ՆԳՆ մարդ կենտրոնը, հասկապէս զազմադալի իրավիճակ է սեղծվել Հարավային Օսեթիայում՝ նախկին Կորնիյան շրջանի սարածում, որ «օտեր ծայրահեղականները» հարձակվել են վրացական Մուսիսի, Ալիբարի, Ախազեմի, Խնդիստարանի, Կիկիսի, Տեղիսի եւ Օլոնա գյուղերի վրա: Հարձակման արդյունքում մոտ քան մարդ սղանվել է, շատերը վիրավորվել են:
 Հաղորդման մեջ ասվում է նաեւ, քե «օտեր ծայրահեղականները, օգտվելով ԽՍՀՄ-ում կասարվող կոմկուրսիայից, ձեռք են քեռել քան զրահամեծնա եւ, օգտագործելով դրանք, հարձակվել են վրացական բնակչության դեմ»:
 ■

Չեչենո-Ինգուլեթիայում դեռելս չի հաջողվել հասնել համաձայնության

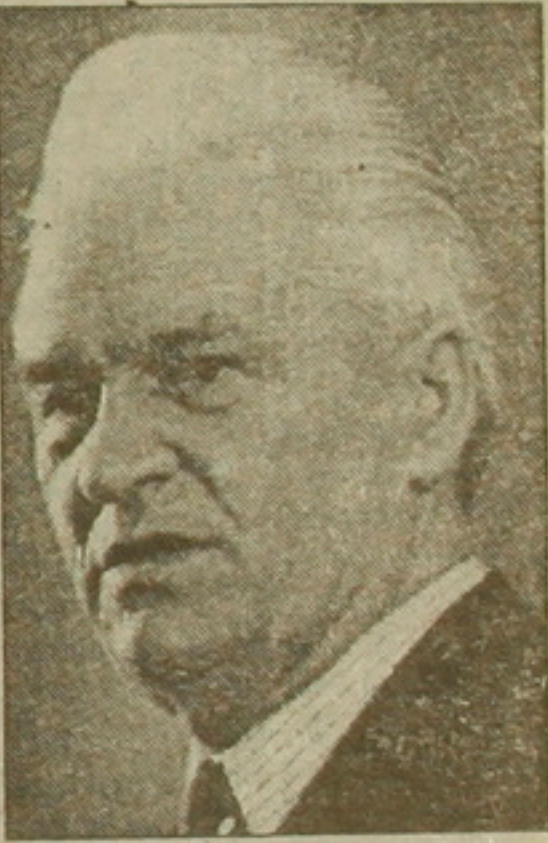
ՌԽՖՍՀ Գերագույն խորհրդի թագսօնավար ղեկավար Ռուստ Տեմիրովը, զսնվելով Գերագույնում, հայտարարել է, քե դեռելս ընդդիմադիր կողմնին չի հաջողվել հասնել համաձայնության: Նա ասել է նաեւ, քե թագսօնավարության խնդիրն այն է, որ սեղծեն համազատ սահմանադրական-ժողովրդավարական թայմաններ՝ հանրապետության խորհրդարանի ընտրությունների անցկացման համար: Տեմիրովը միջեց այն վարկածը, քե իր թագսօնավարությանը հաջողվել է համաձայնության գալ չեչեն ժողովրդի Համազգային կոնգրեսի գործկոմի հետ: «Մայած մենք փեզում ենք այդ համաձայնությանը հասնելու ուղիներ»,- ասել է Տեմիրովը: Ըստ նրա, չի լուծված ազգային գվարդիայի լուծարման, զեմի հանձնման, հանրապետական հեռուստատեսության եւ ռադիոյի շրջափակման մասին հարցերը: Ռուսաստանի խորհրդարանի թագսօնավարությունը երեք օրվա ընթացքում հանդիպել է նաեւ հանրապետության ժամանակավոր քարտուզույն խորհրդի ներկայացուցիչների հետ, եղել է Չեչենո-Ինգուլեթիայի մի շարք գյուղական շրջաններում:
 ■

Տնտեսական թայմանագիրը կասրագրվի

Տնտեսական ընկերակցության մասին թայմանագիրը կասրագրվի հոկտեմբերի 18-ին Մոսկվայում: Հանդիսությունը նախատեսված է ժամը 17-ին: Այդ մասին հաղորդել է ԽՍՀՄ ճախագահի մամուլ կենտրոնը:
 Թայմանագրի ստորագրման նախկին ժամկեթը հոկտեմբերի 15-ն է:
 ■

Ընտրվեց թարեւային մասակարարման թայմանագիրը

Հոկտեմբերի 12-ին Մոսկվայում քննարկվեց 1992 թ-ի թարեւային մասակարարման թայմանագրի նախագիծը, որն ամբողջությամբ հավանություն ստացավ եւ կողարկվի հանրապետությունների կառավարությունների ղեկավարներին՝ ստորագրելու համար:
 Խորհրդակցությանը նախագահող Իվան Սիլաեր կարծիք հայտնեց, որ թայմանագիրը կստորագրեն բոլոր շարագրված հանրապետությունները, «քանի որ բոլորն արդեն հասկացել են, որ միայնակ չեն կարողանա հարթահարել ծանր տնտեսական ճգնաժամը»:
 Ռուսից սեղծել կենտրոնացված թարեւային միջոցեակն հիմնադրում թագսօնություն, Մոսկվա քաղաքի եւ մյուս ընդհանուր թայմանագրերը քաղարարելու համար:
 Խորհրդակցությանը Հայաստանի թագսօնավարությունը առաջարկեց թագսօնագրեր սահմանել երրորդ երկրների սարածով առավել ադրաններին խախտման համար: Այդ թագսօնագրերը, Երևանի կարծիքով, ղետք է նախատեսել խախտված ադրանների գնի վճարումը վայրուսայով՝ համաշխարհային զեներով: Այդ առաջարկին աջակցեցին Ռուսաստանի եւ մի շարք այլ հանրապետությունների թագսօնավարություններ: ■

«Աջերի հեղաշրջման սղառնակիր կարող է սկիզբ՝ ամենել փողոցում»

ԽՍՀՄ արտնին քաղաքական ընկերակցության նախագահ Էդուարդ Եւաթղնաձեն, ելույթ ունենալով Մոսկվայում տեղի ունեցող ամերիկյան տեղեկուների համաժողովի մասնակիցների առջեւ, հայտարարեց, որ աջերի հեղաշրջման սղառնակիր Խորհրդային Միությունում մնում է, եւ այդ փաստը անհրաժեշտ է հաւելի առնել: Նա նեցեց, որ աջ հեղաշրջման սղառնակիր սկիզբ է առնում ոչ քե ինչ-որ կառուցվածքներում, այլ կարող է հրահրվել վասագող տնտեսական իրավիճակով:
 «Ես շատ եմ վախենում փողոցային սարեւային ելույթներից,- հայտարարեց Էդուարդ Եւաթղնաձեն,- որով կարող են առաջանալ մարդկանց կյանքի թայմանների կտրուկ վասացման հետեւանում»:
 Նրա խոսքով, արժեւագրված շարքայական աճը հիմա կազմում է 3-305 տկոս: Խորհրդային Միությունում արտադրության անկումը 1991 թ. վեջում հավանաբար կկազմի 20 տկոս: «1991 թ. 17-18 տկոսով կկրճատվի մեր արտադրությունը: Վաս է ընթանում գյուտնտեսական կույտուրաների քերտահավաքը»:
 «Ազատ ոտրիկների կոտակումները եւ վասագող իրավիճակը,- նեցե Էդուարդ Եւաթղնաձեն,- կարող են փողոցները հանել սղառնա եւ ջրային մարդկանց: Հոսայթար եւ շարագած ժողովուրդը կարող է վերափոխումներ թայմանել, եւ այդ շարժման գյուտ կարող են կանգնել ամենահեղաշրջմական ուժերը»:
 ■

Երբ այդ տեղի ունենա, աղա, է. Եւաթղնաձենի կարծիքով, դա կլինի Խորհրդային Միության բոլոր ժողովուրդների եւ ընդհանուր առմամբ համաշխարհային հանրության համար ամենամեծ որբերությունը:
 ԽՍՀՄ արտնին գործերի նախկին նախարարը նեցե նաեւ, որ, իր կարծիքով, Խորհրդային Միությունում իրող քաղաքական եւ տնտեսական անկայունությունը մնում է հիմա գլխավոր սղառնակիր ժամանակակից աշխարհի համար: Դա ավելի վստահավոր է, քան ասումային կամ էկոլոգիական աղբը, որը նայդեւ սղառնում է աշխարհին:
 Միաժամանակ Էդուարդ Եւաթղնաձեն հաղորդեց, որ թագսօնագրերը տնտեսության միջեւ քաղաքական թայմանագրի նոր նախագիծը, որի մեջ կանի «քաղաքական եւ թագսօնական ստրաեգիական միասնական սարածիք» հասկացությունը: Նրա կարծիքով, ե-քե ստորագրվի տնտեսական թայմանագիրը, եւ սկսվեն քանակցությունները քաղաքական թայմանագրի վերաքերտայ, աղա դա հնարավորություն կսա կայունացնել Խորհրդային Միության քաղաքական իրավիճակը:
 Էդուարդ Եւաթղնաձեն նեցե նաեւ, որ, իր կարծիքով, խորհրդային տնտեսության, քաղաքական կյանքի առողջացման նեանները կարող են երեւալ ոչ տուս, քան 1992 թ. երկրորդ կեսին: «Կարելի է սղառնել այս 6-8 ամիսները առանց քաղաքական համակործանումների եւ ցնցումների»:
 ■

Ուլա ԱՄՆ եւ Կանադայի 71-րդ Պատգամավորական ժողովի նամակը L. Տեր-Պետրոսյանին

Սեծարգոյ Պրն. Տեր-Պետրոսյան, Յանուն Ռամկավար Ազատական կուսակցության Մեմբերան Միացեալ Նահանգներու եւ Կանադայի Երջանակի 71-րդ Պատգամավորական ժողովի մասնակիցներուն, կողողներն Չեզ եւ հայրենի մեր ժողովուրդը Հայաստանի Հանրապետութեան անկախութեան գործընթացը նեանակալից ու խոսունմակից նոր հանգրուանի մը հաջոցելուն առիթով:
 Պատգամավորական ժողովս իր հիմնական ուշադրութեան առարկան դարձուց Հայաստանի Հանրապետութեան ներկայ իրավիճակն ու զարգացման հեռանկարները, եւ վերահաստատեց կուսակցական շրջանակի յանձնառութիւնը կարելի բոլոր միջոցներով ստար կանգնելու հայրենիքի քաղաքական, տնտեսական, ընկերային եւ մշակութային զարգացումին ու, մասնաւորապէս, ռամկավարական վարչակարգի անրադրուծման:
 Ժողովս, նայդեւ, անդրադարձաւ յառաջիկայ նախագահական ընտրութեան հարցին, կուսակցութեան միւս աշխարհասարած շրջանակներուն նման հաստատելով, որ Չեզի իմասունն է շրջապայեց դիւանագէտի կերտայ մեր քարտայական ուն ու անրողական նեցուկը:
 Սեր ժողովուրդին առջեւ ծառայող ներկայի հրատայ խնդիրները խաղաղ միջոցներով, քանակցութիւններու ժամրով եւ օտակավարական սղրուններով դիմագրաւելու Չեր քաղաքականութիւնը մենք կը նկատենք գրաւականը Հայաստանի Հանրապետութեան խաղաղ զարգացման աղապարով:
 Կեցցէ Հայաստանի անկախ եւ ժողովրդավար Հանրապետութիւնը: ■

Միացեալ Մարտ Լուրեր Միացեալ Մարտ Լուրեր Միացեալ Մարտ

Մարդամ Հուսեյնը հայտարարեց, քե Իրաք տնտեսական թագսօնագրերի դեմում կարող է գոյատեւել եւս 20 տար: Իրաքի նախագահը կոչ արեց արաքական եւ իսլամական տնտեսությունների ղեկավարներին, որպեսզի նրանք փորձեն վերացնել միջազգային առեւտրի եւ արտադրության սղրունները:
 Երեկ, Ճոնի թագսեւագրից հետո ուրբերող անգամ լինելով, ղետքարտուղար Քեյլը խաղաղապահական այցով ժամանեց Կահիրե: Նա հանդիպեց նախագահ Մուբարակին Հորդանան, Սիրիա եւ Իսրայել մեկնելուց առաջ: Այցը հետադրուում է շրջանի խաղաղ համաժողովի հրավերելու նոյաակ:
 Երեւոյա ուշադրումից հետո օգնության շարայունը վերադառնալու համար թագսօնագրերը կուսակցական Կուկուար քաղաք: Մոսկվայում է, որ հիսուն ակտուններինց քաղաքացած շարայունը, եւրոպական դիտողների գլխավորությամբ, կտեղափոխի 300 վիրավորների:
 Չեխոսլովակյան կառավարությունը արգելի որեց խորհրդային T-72 ընտանիքի թագսօնագր մոտ 100 տանկերի՝ դեմի Սիրիա փոխարկության վրա, որպես գորակցություն մերձակարտելու խաղաղության քանակցությունների, որոնց քվակարը դեռելս անորոշ է: Ըստ «Ռուրեք թրակտ» քերթի, Չեխոսլովակիան դարարեցնելու է ամեն կարգի ծանր զեների Սերձակարտելու առարումը, մինչեւ Սիւալայ Նահանգների եւ Խորհրդային Միության կողմից նախատեսված արաք-իսրայելյան խաղաղության խորհրդածողովը տեղի ունենա: Տարվա սկզբին Չեխոսլովակիան հայտարարել էր, քե 200 միլիոն դոլար արժողությամբ T-72 տանկեր տիտի առաքի Սիրիա, ինչը հարուցել էր Իսրայելի խիտ բողոքը:
 ■

ԼԵՆԻՆ ՏԵՐ-ՊԵՏՐՈՍՅԱՆԸ

Հայաստանի ֆաղափական կյանքի ներկա հանգրվանը լի է ֆաղափական եռուզեռով, որի աստիճանական հանդարտվող հավանաբար դայմանավորված է հոկտեմբերի 16-ին կայանալիք հանրապետության նախագահի մրցաբաժնի ավարտով: Հանրապետության բոլոր ֆաղափական կազմակերպություններն ու կուսակցությունները լծվելով մեր ժողովրդի դաստիարակման մեջ առաջին անգամ սեղի ունեցող նախագահի ընտրության գործին, առաջադրել կամ դաժանում են իրենց քեկնածուներին, արդարացիորեն նրանցից ակնկալելով իրենց ծրագրերի, ժողովրդի կենսական անհրաժեշտ կարիքների իրականացումը: Հիմք ընդունելով այդ ելակետը, Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությունը նույնպես հարմար գտավ մի բարձր քեկնածուներին հետ ֆաղափական կոնսուլտացիաներ անցկացնելուց հետո նախագահի քեկնածու առաջադրելու և դաժանելու Լենին Տեր-Պետրոսյանին: Իր բարձր քեկնածու շահաբաժնի մասին փաստը դայմանավորվում է նրանով, որ նորաստեղծ ՀՌԱԿ-ը, հավասարի մնալով իր սեփական իրավունքներին, զբնուցում է, որ կուսակցական դասկանելիությունից վեր՝ Հայաստանի ներկա անհրաժեշտ լավ կարող է արժանանալ Լենին Տեր-Պետրոսյանը:

Այդ հանգամանքը բացահայտում է առարկայական մի բարձր դաստիարակում, նախ մենք գտնում ենք, որ Լենին Տեր-Պետրոսյանի ցարդ

վարած ֆաղափականությունը անհամաս իրատեսական է եւ մոտ է կանգնած ՀՌԱԿ-ի ծրագրային հիմնադրույթներին:

Երկրորդ՝ ընդհանրապես կյանքում եւ մասնավորապես ֆաղափականության մեջ մեզ հոգեմոտ է ստոնասիւրս, հավասարակշռված, վճռական եւ կամային որակներով օժտված անհատը, ինչպիսին է Լենին Տեր-Պետրոսյան ֆաղափական գործիչը:

Երրորդ՝ ֆաղափական առաջին դեմքին ներկայացվող անհրաժեշտ դասկանելից ենք համարում բարձր մակարդակի գարգացածությունը, օտար լեզուներին սիրալիկելը, մասնավորապես հասուկ կեցվածքն ու վարվելաձևը: ՀՌԱԿ-ի կարծիքով, այդ հատկություններով եւս օժտված է մեր քեկնածուն:

Չորրորդ՝ մեր քեկնածուն չի առաջում ժողովրդին դուր գալու դուրսիսական միտումներով:

Հինգերորդ՝ նորաստեղծ դեմքության միջազգային ճանաչման ու ընդլայնման համար հարկ է, որ ներառ նախագահը ճանաչված լինի այդ Երջաններում: Տեր-Պետրոսյանը, որդես ժողովրդավարական գործիչ բարձր գնահատանքի է արժանացել ու ճանաչում գտել միջազգային ֆաղափական Երջաններում:

Վեցերորդ՝ ՀՌԱԿ-ի համար շահաբաժնի կարեւոր է, որ Հայաստանի նախագահի քեկնածուն մեծ հարգանք ու վստահություն վայելի հանրապետության բոլոր խավերի մոտ, առանց որի անիմաս է խոսել Հայաստանը ձգնաժամից դուրս քե-

րելու մասին: Այս առումով մեր առաջադրած քեկնածուի յեյսիցը ամենաբարձրն է մյուսների բարձր: Այդ է դասձառը, որ քեկնածուների առաջադրման ու դաստիարակման խնդրում ՀՌԱԿ-ը ելել է ժողովրդի լայն խավերի կարծիքից, առաջնորդել ժողովրդի կամքի գերիշխանության հաստատման ծրագրային լիբերալ-դեմոկրատական սկզբունքով:

Յոթերորդ՝ Հայաստանի սեփական գարգացման գծով ՀՌԱԿ-ի եւ սեփականների խմբի համատեղ ծրագրեր սկզբունքորեն ընդունելի եւ կիրառելի են Լենին Տեր-Պետրոսյանի կողմից: (Մեր այս համարից սկսյալ ընթերցողի ուսուցչությանն ենք հանձնում այդ ծրագիրը: Խմբ.)

Հարգանքի տուրք մասնակցելով բոլոր կազմակերպություններին ու ներառ հողմից առաջադրված նախագահի քեկնածուներին, միաժամանակ հարկ է նեւ, որ որքան մոտենում է հոկտեմբերի 16-ը, այնքան բարձրանալ են դառնում մասնավոր եւ ինձամարտիկայի այլ միջոցներով մեկ քեկնածուի դաստիարակման վարքի խեղաթյուրման հաճվին:

Այսպես օրինակ՝ փորձ է կատարվում Լենին Տեր-Պետրոսյանին վերագրել իր ֆաղափական կուրսից այնպիսի Երջաններ, ինչպիսիք նա բոլոր չի սվել: Դա վերաբերում է մասնավորապես արցախյան հիմնահարցին եւ միութենական կառույցների հետ փոխհարաբերությունների խնդրին:

Արցախյան հարցում կարծեցյալ

նահանգի մեջ մեղադրողները դեմք է որ հիշեն նրա ելույթները 1988 թ. փետրվարից մինչեւ Ժողովրդավարական ռոնցում բարձրագույն խոսվել է հարցի սահմանադրական, ֆաղափական լուծման մասին, շնորհաբար հիշատակել անհրաժեշտության դեմքում ժողովրդի ինքնադաստիարակման արագան իրավունքի մասին: Նման մոտեցում են առաջադրում բոլոր կուսակցությունները, սակայն մեղադրում է Տեր-Պետրոսյանը: Այստեղ մենք նկատում ենք ֆաղափական միտումները անազնիվ խաղ եւ չենք կարող բաժանել նման սեփականները:

Ինչ վերաբերում է միութենական կառույցներում Հայաստանի մասնակցության խնդրին, աղա ինչով մեղադրված կլինենք ժողովրդի առջեւ, եթե միջազգային իրավունքի սուրբեկի կարգավիճակով, ինչին ձգտում է Լենին Տեր-Պետրոսյանը, համազորակցենք նախկին հանրապետությունների հետ՝ հիմք ընդունելով փոխառաջադրությունը:

Պատասխանելով Լ. Տեր-Պետրոսյանի քեկնածությունը, ՀՌԱԿ-ը բարձր երբ է մարդում բոլոր քեկնածուներին, հույս հայտնելով, որ ընտրությունները կկայանան օրենքի ու ազնվության Երջանակներում, եւ որով էլ լինի հանրապետության նախագահը, դասվով կժառանգի բարձրագույն մեր ժողովրդին:

Այսպիսին է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության մոտեցումը նախագահական ընտրությունների, իր առաջադրած քեկնածուի ու նրա դաստիարակման վերաբերյալ:

ԼԵՆԻՆ ՏԵՐՊԵՏՐՈՍՅԱՆ
ՀՌԱԿ Հիմնադրի խորհրդի անդամ
Փիլիսոփայական գիտությունների քեկնածու

Բարձրում են քեկնածուները, եզակի է ընտրությունը

Այո, մեկն է ընտրվելու՝ առավել արժանին: Ոչ քե առաջադրված արժանավորը, այլ այդ կարևորագույն ընտրությանը՝ Հայաստանի Հանրապետության առաջին նախագահի դաստիարակման համադաստիարակողը:

Ասվածը դարձից էլ դարձ գեմարտություն է, անհամար է անգամ այն հիշեցնելը: Բայց ահա ընտրողներից ոմանք, քեկնածուների արժանիքները դաստիարակելու, կարծես մոտենում են այս գեմարտությունը եւ դրվասում են իրենց ընտրյալի այն բարձրագույնները որակական ու մասնաձևով, որոնք դուրսը ինչ չեն առնչվում աղապա նախագահի գործունեությանը:

Եվ սարսիհանկ այն է զուկ գուցե հասկանալի է, որ քեկնածուներից էլ ոմանք կարծես գուցեակելով դեռ անփորձ ընտրողի հուզական հակվածությունը՝ իրենց հերթին Երջանում են հիշյալ բարձրագույնները՝ անհանգիստ կամ Երջանցիկով դրանց օգտակարության հարցը նախագահի գործունեության սեփականից:

Արդ, անգամ սաղանդալոր դեռասանը երաբխիներ սաղիս է գոնե միջակ նախագահ դաստիարակ: Ախր, նախագահի քեկնածուի դերն արդեն ակնհայտորեն խոր է նրան:

Կամ անկախության առաջամարտիչը, բորբոնն եւ Իրացայ, կարող է հանդարտ ու հանգիստ վարել հայոց նախը փորձիկների միջով: Բողոք ժամանակների առաջնորդ գոյություն չունի, ամեն ժամանակ իր առաջնորդին է ծնում:

Կամ ամենաջերմ գզգզումներն ու ամենաազնիվ մղումները մի քե ինչ չեն եւ նույնիսկ վնասակար, երբ դակասում են իրազեկությունն ու ժողովրդականությունը: Երբ անգամ չես տեսնում որեւէ քեկնածուի, որին կողմնակից ձայնը սաղ, բաղարար հիմք է դա աղոթք սեփական քեկնածույունը առաջադրելու համար:

Կամ չլինի՝ նախագահի դաստիարակմանը կարող է հասցադալ ամելու տկունություն,

հայերենի վաս իմացություն, երեւոն առողջություն: Ո՛վ կամ ի՞նչն է հարկադրում ուժերիցը վեր քեռ վերցնելու, երբ այժիդ առաջ մեկ ուրիշը դա կարող է անել Ու արդեն իսկ անում է՝ շխտաստիկելով դաստիարակմանը յուրից, աչ ու ձայն հնչող հանրապետի մղադրանքներից):

Կամ ընդամենը սարը հոգուց բաղկացած հանձնաժողովի աբխասանքը կազմակերպելու անընդունակ անըր ինչպե՞ս է հավակնում կազմակերպել ու ղեկավարել ողջ կառավարության արդյունավետ աբխասանք: Ուրեմն, երբ Երջան եւ ոռուսախոս հայերի համակրանքը, դա արդեն բաղկակա՞ն է հարթանակի համար:

Ա՛յո բան ցույց սվեց քեկնածուների հեռուստամարաբոնը: Այո, արժանավորները վեցն են, բայց մեկն է արժանին: Այս անգամ այդդեռ սասցվեց, ի՞նչ անենք: Գուցե հարցը անգամ կունենանք աբխասանք: Ուրեմն, երբ Երջան եւ իսկապետ ընտրություն կկատարանք (քերես անգամ կզժվարանանք):

Ե՛լ ինչ ցույց սվեց հեռուստասեսային մարաբոնը: Նայում ես եւ մտածում չէ՞, բոլորովին էլ դժվար բան չէր քեկնածու առաջադրվելը, 15 հազար ստրագրությունն ի՞նչ է որ: Ըստ էլ քե չես ընտրվելու եւ նախօրոք գիտես ոչ միայն դու, այլեւ ու մերձակոր գիտակիցները: Փոխարենը՝ ինքնագովազդի ամենալայն հնարավորություններ, սեփական կենսագրության ամենայնչին մանրամասներն իսկ հանրության առաջադրման արժանացնելու բարեկեցաս առիթ: Մի՞քե գայրակիչ չէ (այնպես որ, հարցըր ընտրություններից մեկ է ակնկալել նախագահության դաստիարակմանը ոչ քե վեց, այլեւ վարսուն հոգիանոց բանակ):

Ուրիշ բաներ էլ տեսանք: Մի քեկնածու առում է՝ եւ արդեն ընտրված եմ, դո՛ւք ինձ ընտրել եք, գլխի չեք ընկել: Մյուս քեկնածուն բողոքում է, քե ժամանակը ինչ է, բայց հո

դարձ երեսուն է, որ ասելիք չունի, իրեն էլ է տանջում, ունկնդիրներին էլ:

Քեկնածու կա, որ իր սեփական ծրագիրը «սաղսկալի» է համարում եւ դա չի բարձրում (ասենք, կորցնելու բան էլ չունի), կարծես դիտի նախագահը ոչ քե հենց այդ ծրագրի հիման վրա, այլ սասվածասուր դայժառասեություններին:

Քեկնածուն չի բարձրում իր անձնագործության դրդադաստեղծները՝ եւ մեյդան են ելել, ասում է, որ մոտալիքյան սարբերակ չլինի, որ դո՛ւք սսիղված չլինե՞ք մեկ ձմեռակից լավագույնը ընտրելու: Բայց չէ՞ որ նա այդ դեղումն անմկազն նույն ձմեռակի մեծության եւ գրավորյան Եր դիտի համարես, քե չէ դարձյալ ընտրությունը միակն է մնում:

Ի դեպ, ձմեռակի մասին: Երբ Զինվանդիայում նախագահ լին ընտրում, եւ միակ քեկնածուն Կեկնունեն էր, առաջադրված ընտրություն չանցկացվեց՝ մեկն է, բող այս մեկը լինի, ի՞նչ ենք ժամանակ ծախսում: Իսկ մեկն էր, Բանի որ ոչ ոք իրեն այդ մեկին հավասար չհամարեց:

Ի վերջո՝ մեզ ձմեռակ է դեմք, քե՞ ձմեռակ ջոկելը: Մեզ հանրապետության նախագահ է դեմք, քե՞ նախագահաբնութային գանազան դաստիարակմանը հանդերձ:

Ասենք, մի բան լիովին հասկանում են, խնդիր ոչ քե միակ ձմեռակի կամ մոտալիքյան սիդորմի բացատրումն է, այլ երկրորդ Երջանը գրավելը: Իհարկե, երկրորդ Երջանը նախանձի: Զորոտըն էլ երրորդին: Հինգերորդն էլ՝ չորրորդին: Վերջին Երջան էլ կմխիբարվի միակ ձմեռակի իրադրությունը չեզոքացնելու իր անձնագործ արարքի գիտակցությամբ:

Ուրեմն ի՞նչ: Ոչինչ: Կյանքը չի վերջանում նախագահական ընտրություններով: Բոլորի համար էլ գործունեության աստարեկ կա:

Ցանկանանք միակ արժանավորին հարթանակ, մյուս քեկնածուներին՝ նրա առավելություններն ընդունելու հարցություն, իսկ ամենակարևորը՝ մեր ժողովրդին տկունություն եւ հավաս:

Ինչո՞ւ են փնտրվելու Լենին Տեր-Պետրոսյանի օգտին

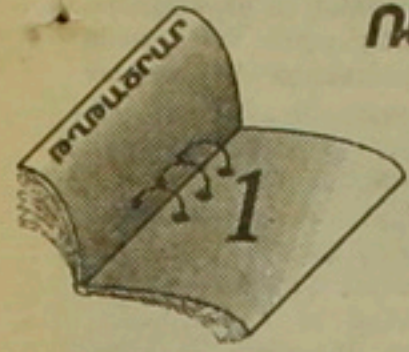
Պատեր կան, որոնք բախտորոշ նշանակություն ունեն ողջ ժողովրդի համար: Այդպիսի դաստիարակ մեկը մեր ժողովրդի կյանքում եւս համարում ենք 1991 թ. սեպտեմբերի 21-ը, մի օր, երբ մեր հայրենակիցները վճռականապես ասացին իրենց այդ-եւ արհապայտեցին անխախտ հաստատակամություն՝ ազատ եւ անկախ աղոթելու, որը հայերիս դարերի երազանքն է եղել: Այդպիսի դաստիարակ մեկն է լինելու եւ հոկտեմբերի 16-ը, երբ ժողովրդը ընտրելու է այն մեկին, որի գլխավորությամբ գործնականորեն դեմք է իրականացնել իր երազանքը՝ արարի ազատ, անկախ ու հզոր դեմքականություն եւ կանգնի ֆաղափական աբխասանքի ժողովրդավարական մեծ ու փոքր դեմքությունների կողմին, որոնք ինքնուրույն եւ ինքնիշխան սուրբեկ:

Քեկնածուներից իր արժանիքներով առանձնանում է Լենին Տեր-Պետրոսյանը՝ որդես ընդգծված անհասկանալիություն: Ամենից առաջ՝ նա օժտված է բարձր ինտելեկտով, գործը Երջանաբանությամբ եւ կամային հասկանալիությամբ, համարձակ է, անհասկանալի եւ այդ Երջանները գիտե հմտորեն գործի մեջ դնել՝ հոգուս ժողովրդի Երջանի: Գլխաառաջակցված, առող, ըզգաս դաստիարակմանը է մոտենում ժողովրդի առաջ ժառանգած դժվարագույն խնդիրների լուծմանը եւ սովորաբար սաղիս է դրանց անհատործիակ լուծումը: Ասված այս բոլոր դրական հատկանիշները ցայսուն կերպով դրսևորվեց եւ դրսևորվում են նրա ֆաղափական եւ դեմքական գործունեության մեջ, մի բան, որը նրան դարձրել է ամենաժողովրդական գործիչը մեզանում, ուստի եւ Տեր-Պետրոսյանը նկատվել է ժողովրդի վստահությունը եւ սերը: Նրան բարձր է գնահատում արհապին եւ ներքին սփյուռքը:

Այս բոլորի հիման վրա իմ ձայնը սիրով սաղու են Լենին Տեր-Պետրոսյանին եւ կոչ են անում հայրենակիցներին՝ կվարկել նրան օգտին:

ՈՒԿ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Հայաստանի Հանրապետության
Տնտեսության ռեֆորմի
սկզբունքները

Հայաստանի տնտեսության ռեֆորմի հիմնական նպատակներն են.

ա) խորհրդային ամբողջատնտեսական շրջանառության ձևափոխումը՝ բազմաբնույթի տնտեսության, որի նիւթում ընկած է մարդու սննդամթերքի ազատությունը, ազատ ձեռնարկատիրությունը:

բ) Միությունից անկախ և ինքնուրույն ուժեղ սննդամթերքի կառուցվածքների ձևավորումը, որոնք Հայաստանի Հանրապետության ֆառափակ անկախության Հոչակագրի կարեւորագույն թայմանն են հանդիսանում:

Ամբողջատնտեսական կոնոմիկայից բաղկացած տնտեսության անցումը ներառում է, Հայաստանի ֆառափակների համընդհանուր ճանաչում գտած մարդու իրավունքների կարեւորագույն, անբաժանելի մասը հանդիսացող սեփականության և սննդամթերքի գործունեության ձևերի լիակատար ազատ ընտրության նրանց բնական և օրինական իրավունքների վերադարձը, ինչը իր հերթին մարդու հոգեւոր, արտադրողական, ստեղծագործական ունակությունների առավել լիակատար իրացման և հասարակության առաջադիմության անհրաժեշտ թայմանն է:

ՀՀ անկախության Հոչակագրի սկզբունքների թրակտիկ իրականացումը ներառում է նաև հանրապետության կողմից իր ազգային հարստության, ընդերքի, ռեսուրսների և այլն նկատմամբ բնական և օրինական իրավունքների ձեռք բերում և սննդամթերքի, սոցիալական և մշակութային զարգացման ձեռք բերման լիակատար ազատություն:

Այսպիսով, հանրապետության և Հայաստանի ժողովրդի առջև ծառայած են երկու ղեկավարագույն, թասմական և փոխադրված խնդիրներ լուծման անհրաժեշտությունը: Դրանց բարենորոգչ և արդյունավետ լուծման համար անհրաժեշտ է, առաջին հերթին, օգտագործել այն արտասահմանյան երկրների և Խորհրդային հանրապետությունների փորձը, որոնք ձեռնամուխ են եղել ամբողջատնտեսական կոնոմիկայից բաղկացած տնտեսության ռեֆորմի իրականացմանը՝ էլեւելով ՀՀ հասուկ առանձնահատկություններին:

Այդ երկրների և Միութենական հանրապետությունների փորձը վկայում է այն մասին, որ ամբողջատնտեսական կոնոմիկայից բաղկացած տնտեսության փոխարինումը բազմաարժեքային լիակատարացմանը հիմնված է Տարբերակների յուրաքանչյուրը հիմնված է ռեֆորմների իրականացման յուրօրինակ բնույթ և ժամկետներ ունեցող որոշակի կոնցեպցիայի (փիլիսոփայության) վրա: Այդ տարբերակների կարելի է ստորաբաժանել երկու խմբերի.

ա) արմատական տնտեսական ռեֆորմներ, որոնք սահմանափակ (դաշտայնական) ռեֆորմներն են:

Արմատական տնտեսական ռեֆորմների էությունն է ամբողջատնտեսական տնտեսությունից լայն զարգացած ձեռնարկատնտեսական ազատության, հզոր մասնավոր ուղտուկ, համադաստիսական բազմաբնույթի սեփականության (բոսաններ, կոնցեպցիոն քանկեր, առդիսային համակարգեր և այլն) բնութագրվող բազմաբնույթի տնտեսությանը հնարավորին չափ կարճ ժամանակամիջոցում անցումը: Ուժեղ մասնավոր ուղտուկ ստեղծումը հիմնականում իրականացվում է արագացված սեփականացումով միջոցով, իսկ բազմաբնույթի արագացումը շրջանառության սուբյեկտների ադապտացիան բացառապես տարբերակային բազմաբնույթի իրականացումով: Հիմնական նպատակներն են հիմնականում տնտեսական մեթոդներով և լրձակներով: Ռեֆորմի այս տարբերակի իրացման տեղադրությունը 2-3 տարի է:

Երկրորդ խմբի էությունը սահմանափակ ռեֆորմների ուղին է: Վճարողը դեր է հասկացվում ոչ թե սեփականացումով, այլ ադապտացիան իրականացման գործընթացը դանդաղ է իրականացվում: Հիմնական նպատակներն են սննդամթերքի ստեղծումն է, թե՛ սննդամթերքի քաղաքական զգալի մասի թրակտայնությունը: Ընդ որում, ադապտացիան տեղադրվում է համարյա

կատարվում է թե՛ սննդամթերքի սուվորական և հողիցնային թե՛ սննդամթերքի քաղաքական ընկերությունների համակարգի վերափոխման միջոցով: Պետությունը զգալի դեր է կատարում բազմաբնույթի տնտեսության ձևափոխման և կարգավորման, բազմաբնույթի սեփականության ստեղծման գործում: Ռեֆորմի այս տարբերակի տեղադրությունը 15-20 տարի է:

Մեր թայմաններում և մեր իրավիճակում առավել ընդունելի է սննդամթերքի ռեֆորմների արմատական տարբերակի ընտրությունը: Տնտեսական ամբողջատնտեսության համակարգային բնույթը, ինքնավարացման հասկացությունը և ցանկացած նորամուծությունը օտարելու կարողությունը անհնար են դարձնում ազատ (բազմաբնույթի) տնտեսության սկզբունքների աստիճանական տարածումը:

Սոցիալական առումով բնակչության համար առավել ընդունելի է համադաստիսական նախադաստիսական ազատացման անհրաժեշտ ընդունում, նվազագույն սոցիալական ադապտացիայի կոնցեպցիայի կենսական պահանջների և սոցիալական բարձրացումը, և մերձելի է առանց որոշակի երաշխիքների սոցիալադաշտ կարգավորման տնտեսության հետ երկարատև գոյակցությունը:

Քաղաքական տնտեսական կոնցեպցիայի և նրա հանրային կողմից նոր իշխանություններին տրված ֆառափակ վարկեր կարճ ժամանակամիջոցում վերադարձնելու անհրաժեշտությունը, մյուս կողմից՝ ազգային բազմաբնույթի մեծապահանջ (հոգեբանության) ադապտությունը:

Արմատական տնտեսական ռեֆորմները կիրառելիս թե՛ է հազվի առնել Միության և Հայաստանի ներկայիս և ակնկալվող ֆառափակ և սննդամթերքի իրավիճակը, հանրապետության յուրահատկությունը, ինչը, բնականաբար, ձեռնարկներ կլնցնի թե՛ ռեֆորմների իրականացման ժամկետներ, թե՛ նրանց բնույթի մեջ: Ընդ որում, անհրաժեշտ է ռեֆորմների նորմալիզացիայի օրենսդրական և ինստիտուցիոնալ ադապտությունը:

Իրավիճակի վերլուծությունը, վերջին 2-3 տարիներին Միության Էկոնոմիկայի ռեֆորմացման փորձը, մերձալային հանրապետությունների, Ռուսիայի, ՌԽՖՍՀ և Վերադաստիսական ֆառափակ, սննդամթերքի կենսական պահանջները ցույց են տալիս, որ բոլոր դեղերում և ընդունելի միութենական դաշտագրի կենտրոն կամ նրա ստիտոլական կենտրոն և Միության կազմից՝ բոս սահմանադրության դուրս գալու դեղում, հարկավոր է հիմն զարգացման ընթացքում իրականացնել ամբողջատնտեսական տնտեսությունից բազմաբնույթի անցումն ռեֆորմների ամբողջ կոնցեպցիայի:

Միության կազմից՝ բոս սահմանադրության դուրս գալու իրական տնտեսական հիմքեր ստեղծելու համար Հայաստանի էկոնոմիկայի ռեֆորմների ամբողջ կոնցեպցիայի իրականացման և հասուկ ուժեղությունը դարձնել:

ա) սեփականության սեփականացումով մասնավոր սեփականացման արագընթաց իրականացման և ազատ ձեռնարկատնտեսության լայն զարգացման խնդիրն, որը հանրապետության էկոնոմիկայում ոչ թե՛ սննդամթերքի կառուցվածքների ստեղծման կարեւորագույն թայմանն է: Հակառակ դեղում և սննդամթերքի անցումը և բազմաբնույթի սեփականացումը, իրականացվում է սննդամթերքի անցումը և բազմաբնույթի սեփականացումով:

բ) միասնական դրամական միավորի (ոտրոլ) թայմաններում հնարավորության սահմաններում ինքնուրույն Ֆինանսավարկային համակարգի ձևավորման սեփական հազվարկային զանցի ստեղծումը, միջազգային հազվարկներ, այդ բովանդակային ձեռքեր, արտաքին վճարային հազվարկներ, վարկավորման ինքնուրույն համակարգ և այլն, որոնք սեփական դրամական միավորին անցնելու անհրաժեշտ և միջադաշտային թայմանն են,

գ) բնակչության սոցիալական թրակտայնության ռակադա նոր թե՛ սննդամթերքի համակարգի, ինչպես նաև ոչ թե՛ սննդամթերքի քաղաքական կառուցվածքների ստեղծման,

դ) արտաքին տնտեսական գործունեության ակտիվացման և ներքին տնտեսության

մոնիթինգային վրա:

Արեւելաեւրոպական երկրների փորձը վկայում է այն մասին, որ ամբողջատնտեսական էկոնոմիկայից բազմաբնույթի տնտեսական էկոնոմիկայի բարենորոգչ և առավել անհիվանդագին անցումը, միությունից անկախ ուժեղ սննդամթերքի կառուցվածքների ստեղծումը անհնար է իրականացնել առանց զարգացած երկրների, ինչպես նաև արտերկրի հայրության: Իսկ դա թրակտայնում է միութենական դաշտագրի ստորագրելու դեղում անգամ, արտաքին տնտեսական գործունեության լիարժեք սուբյեկտի կարգավիճակի ձեռք բերում: Նման կարգավիճակը կոնցեպցիայի համաբարեհային տնտեսական կառուցվածքում Հայաստանի տնտեսության ակտիվ արագ և ուղղակի ինտեգրացմանը, Միության կառավարության և ոչ բազմաբնույթի ինտեգրացիայի զգալի ներկայացմանը:

Համաբարեհային տնտեսության մեջ ներման ինտեգրացումը թրակտայնում է նաև այն հազվարկում, որ դրան համառոտն ձգում են թե՛ Միությունը, թե՛ նրա կազմի մեջ մթնոլորտ հանրապետությունները և ռեգիոնները: Այդ թայմանում համաբարեհային տնտեսական համակարգի մեջ հանրապետության էկոնոմիկայի ինտեգրացման տեղերը և մասնաբաժները թրակտ է ոչ թե՛ զիջեն, այլ գերազանցեն Միության, նրա հանրապետությունների և ռեգիոնների տեղերը:

Չարագացած երկրներից և միջազգային Ֆինանսական կազմակերպություններից անհրաժեշտ Ֆինանսական, նյութական և տեխնիկական օգնություն ստանալու համար ՀՀ թրակտ է ստեղծվեն հետեւյալ ֆառափակ և սննդամթերքի նախադաշտները.

ա) ֆառափակ կայունություն և ֆառափակ բազմակարգություն,

բ) բազմաբնույթի տնտեսություն և մասնավոր ձեռնարկատնտեսություն, այսինքն՝ արմատական տնտեսական ռեֆորմների իրականացում,

գ) մարդու իրավունքների թրակտայնում, դ) բազմաբնույթի, զարգացած երկրների և միջազգային կազմակերպությունների հետ համագործակցելու թրակտայնականություն:

Միայն բոլոր այս նախադաշտների ադապտային դեղումն Հայաստանը կարող է ստանալ վարկեր և անհատայն օգնություն մոնիթինգային, մասնավոր ձեռնարկատնտեսության ազակցության, բազմաբնույթի սեփականացման, մասնազեկների վերադաստիսական համար, ինչպես նաև արտադրության գերակա կամ անվճար թրակտայնների, սոցիալական ադապտացիայի և դեղամիջոցներ:

Նման օգնության անհրաժեշտությունը թրակտայնական է նաև այն համազանգումով, որ ամբողջատնտեսական էկոնոմիկայից բազմաբնույթի տնտեսության անցումը սկզբնական օրացում կոնցեպցիայի հաստատական արմատային տնտեսության անցումը սկզբնական օրացումը և սննդամթերքի կազմակերպությունների օգնության անհնար է կայունացնել էկոնոմիկան, նվազեցնել սոցիալական լարվածությունը և կարճ ժամանակամիջոցում անցում կատարել բազմաբնույթի: Արեւելաեւրոպական երկրների և միութենական հանրապետությունների փորձը ցույց է տալիս, որ վերտիկալ թրակտայնում թրակտայնում է նաև ազգի բոլոր ստեղծագործական, արտադրողական և արտադրողական մոնիթինգային, որն իր հերթին, թրակտայնում է ազգային համադաստիսություն և ժողովրդական վստահության կառավարության կազմավորում:

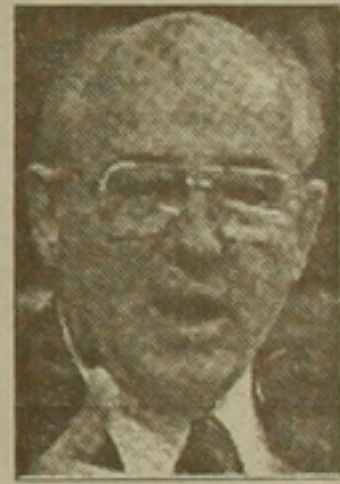
Ելնելով Հայաստանի էկոնոմիկայի ռեֆորմի հիմնական նպատակներից, գոյություն ունեցող ֆառափակ և սննդամթերքի իրողություններից, նրանց զարգացման միտմանից, որոնք բնութագրվում են Միության և նրա հանրապետությունների բազմաբնույթի հասնելու գերթի բոլոր հանրապետությունների կամքի դրեւորումից, ներկայացվում են Հայաստանի էկոնոմիկայի ռեֆորմի հետեւյալ սկզբունքները:

Միխայիլ Գորբաչովը
անհանգստություն է
արտահայտում

ԽՆԴՍ նախագահ Միխայիլ Գորբաչովը լուրջ անհանգստություն հայտնեց հասարակության մեջ ստեղծվող իրավիճակի վերաբերյալ: Ելուք ունենալով հոկտեմբերի 11-ին Մոսկվայում տեղի ունեցած Պետսորհոյի նիստում, նա նեց, որ խոսվածությունից հետո «մենք կանգնած էինք տնտեսական փուլուման սոցիալիզմի առջև, սակայն կարողացանք ամենուր կանխել այդ սոցիալիզմը»: Մ. Գորբաչովի խոսքում, մենք մոտեցել ենք համազանգում ընդունած որոշումների ռեալ իրականացմանը: Առանց տնտեսական թայմանագրի և միութենական դաշտագրի անհնարին է հարթահարել ձգնաժամը և առաջ տանել բարեփոխումները:

Սակայն հիմա, նեց նախագահը, նա հանցի վստագ է ստեղծվել: «Մենք ժամանակ ենք կորցնում, ինչը անհանգստություն է առաջացնում հասարակության մեջ: Ես չեմ ցանկանա, որ մեր աշխատանքն ու հասարակությունը լինեն իրավիճակից բխող կրիթի թրակտայններ, - առաջ նախագահը: - Մենք բոլորս ուժեղ ճրեւում ենք զգում, այն էլ տարբեր կողմերից ու դիրքերից: Փորձեր են արվում իրար հետ գոտեցնել Պետսորհոյի անդամներին, ամեն կերպ դանդաղեցնել փաստաթղթերի ընդունումը»:

«Անա թե՛ ինչու Պետսորհոյի այժմյան նիստը բացառիկ կարեւոր նշանակություն է ձեռք բերում: Ես զգում եմ, - նեց Մ. Գորբաչովը, - որ մինչեւ այսօր Պետսորհոյի որոշումներ չընդունի զլխավոր հարցերի վերաբերյալ, նրա անդամները ցրվելու իրավունք չունեն»:

Այնուհետեւ նիստում զեկուցումով ելուք ունեցավ հայտնի տնտեսագետ Գրիգորի Յավլինսկին: Ես հարողոց տնտեսական թայմանագրի այն զլխավոր խնդիրների մասին, որոնց վերաբերյալ տարածայնություններ են առաջացել: Մի քանի հանրապետություններ ունեն այն կարծիք, որ միայնակ ակտիվ հետ է դուրս գալ այժմյան իրավիճակից, թե՛ թայմանագրի վերակենսունցում է ամբողջատնտեսությունը, մասնավորություն է արտահայտվում նաև միութենական նոր մարմինների կազմի վերաբերյալ:

Գ. Յավլինսկին նեց, որ մեկուսացումը չափազանց ծանր կետի: Տեղի կունենա արտադրության հետագա անկում, անխուսափելի են դրամական համակարգի փուլուցումն ու գործազրկության կտրուկ աճը: Յավլինսկու խոսքում, մասնաբաժնի և թրակտայնների ըստեղծումը ոչ թե՛ թայմանագրի է հանրապետությունների միջեւ, այլ թայմանագրի է արտադրողների հետ, որի համար թրակտ է հասուցեն ըստառողները:

Ինչ վերաբերում է այն թրակտայններին, թե՛ ի՞նչ հանրապետությունները «թրակտայն» են իրար, ադապտայն չէ: Նրանց կոնցեպցիոն էր համակարգը, - առաջ Յավլինսկին, - որն ի վերջո բոլորին ադապտացիոն էր: Երկարակամ համակարգի ժամանակ չկա թրակտայնի կողողողու, ֆանի որ բազմաբնույթի իշխում են արտադրողների գերեն ու անհերթի:

Գ. Յավլինսկին արտահայտվեց որոշմանից խոսքի հիման վրա միջադաստիսական մարմինների ստեղծման կողմ: Ես դեմ եմ այն քանին, որ տնտեսական կողողողու ֆառափակ թայմանագրի կենտրոնը քան ակտիվ ղեկավար է և քան ժամանակ կոտորանքի:

Կարճ լնարկումից հետո Գ. Յավլինսկին ինքնուրույն ընդհանրացուցիչներ ցանկություն հայտնեցին մոտ ադապտայն ստորագրել ճրեստական հանրության մասին թայմանագրից: Ադապտացիոն նախագահ Այազ Մութալիբովը հայտարարեց, որ իր հանրապետությունը ազակցում է թայմանագրի նախագծին, բայց «զանգվելով հուսահատության մեջ՝ ադապտացիոն ժողովուրդը կարող է հանդես գալ ցանկացած թայմանագրի դեմ, եթե մենք նրան զերծ չդադարենք ադապտացիոն: Հայաստանի սահմանի ամբողջ երկայնքով և հանրապետության ներսում թայմանագրի է գնում, որը չի նոցատում որեւէ թայմանագրի կենտրոն»:

ՄԵԼԵՈՆՅԱՆ ԵՐԿԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԻ

Արուսյան Բաղդասարի թիւ 114 ընտրատարածք

Օհան (Երվանդ) Կարապետի Մելիքոնյանը ծնվել է 1944 թվականի ապրիլի 16-ին, Սիրիայի արաբական համայնության Քամիլի փողոցում, քանվորի ընտանիքում: Նախնական կրթությունը ստացել է Տեղի հայ ազգային վարժարանում: Առաջ ընդունվել է Մեծի Տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության Անթիլիասի (Լիբանան) հոգևոր ծննդանոցում և ծնունդով է

սարկավագ: 1965-ին ընտանյո՛ւ հանդերձ հայրենադարձել է Մայր Հայրենիք և տեղափոխվել Արուսյան փողոցում: 1966 թվականին որդես անգլիերենի ուսուցիչ աշխատել է Արուսյանի թիւ 1 դպրոցում: 1966-67 ուսումնական տարում ընդունվել է Երևանի Պետական համալսարանի բանասիրական Ֆակուլտետ, որն ավարտել է 1970 թվականին գերագուցությամբ: Նույն տարում որդես հայոց լեզվի և գրականության ուսուցիչ աշխատել է Արուսյանի թիւ 5 դպրոցում: Միաժամանակ ընդունվել է ԵՊՀ-ի աստիճանագրող հայոց լեզվի դասընթացում մասնագիտությամբ: 1971 թ. մեկ տարով ծառայել է Խորհրդային բանակում իրեն բարձրագույն զինվոր: 1970 թվականից աշխատում է Գիտությունների ակադեմիայի Գ. Ամատյանի անվան լեզվի ինստիտուտի բանասերագիտության բաժնում: Գեղարվեստաբանական: 1976 թվականին դասախոսել է Երևանի պետական համալսարանում, որը հրատարակվել է որդես մեծագույնությամբ: Երկու տարի՝ 1982-84 թթ. հայոց լեզու և գրականություն, ինչպես նաև այլ հայագիտական առարկաներ է դասախոսել Կոմիտասի «Մելիքոնյան» վարժարանում: Միևնույն ժամանակ 1970 թվականից առ այսօր, գրքեր լեզու է դասավանդում Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի Հոգևոր ծննդանոցում, իսկ 1985 թվականից վարում է

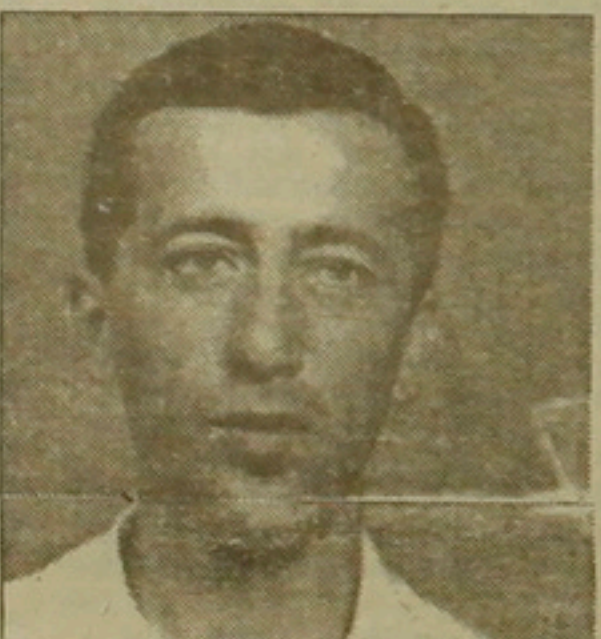
Ամենայն Հայոց կաթողիկոսության «Էջմիածին» ամսագրի խմբագրի դաստնը: Աճկուսակցական է: Ամուսնացած է, ունի երկու տղա:
Օհան (Երվանդ) Կարապետի Մելիքոնյանի կյանքի հիմնական սկզբունքներն են:
Բարոյական - Քրիստոնեական բարեքրություն և մարդասիրություն:
Քաղաքական - ա. Անսակարկ նվիրում համազգային իղեպներին. Հայաստանի անվերապահ անկախություն. Հայ դասի միջազգային ճանաչում և դասական հայրենիքի վերականգնում:
բ. Բացարձակ ժողովրդավարություն: Բազմակուսակցականություն: Համախմբում համազգային իղեպների և Հայաստանի իբխանությանը բուրջ: Ժխտում է կուսակցական այլաձեռնությունը. մե՛նք դժգոհություններ տիտի ունենանք իրար նկատմամբ, քայքայ երբեք իրար դեմ:
գ. Արցախի հարցի, հետևողական հետադուր ոգևորման ամեն հնարավոր միջոց՝ քաղաքական բանակցություններ, ինքնադատական անուր դասեր և սրբախոսական համաձայնում:
դ. Արդարության և հավասարության վրա հիմնված համակցություն Ռուսաստանի և հարևան ժողովուրդների ու աշխարհի բոլոր դասերի մեջ:
ե. Հայաստանի դասականական կայուն երախիների սեղծում:

Տնտեսական - Մասնավոր սեփականություն, ազատ ձեռնբեցություն: Հայաստանը ներառելի համաբարեհային տնտեսական համակարգի մեջ օղակաձև ծավալումով Մերձավոր Արևելքից դեպի Եւրոպա և Ասիա, մինչև Լուսիսային և Հարավային Ամերիկաներ: Վերականգնել սոցիալական արդարությունը՝ առաջնահերթ համաբարեհային քաղաքական արդարության փախսականների քննարկումով և աշխատանքային արդարության, կառույցի միջոցների արդարություն:
Հոգեւոր - Քրիստոնեությունն արդար 1700 տարի մեր ժողովրդի գոյածն է: Ժողովրդի և Հայ Առաքելական եկեղեցու դասընթացը միախառնված են անվախ լիորեն, ուսի հայ եկեղեցին մեր միակ հոգեբարագաս հոգևոր կառույցն է իր ազատ տնտեսումը և ազգայնապետական դերով Ռուսի քան չի խմայի իրագործելու Արուսյանի նր եկեղեցու կառուցումը:
Մշակութային - Հայ մշակույթը համաբարեհային քաղաքականության գոհարներն է: Մե՛նք է մեր դասախոսականությունը այս հարաբար ժառանգությունը հայ մեր տնտեսներին փոխանցելու: Բավական չի հոյատնանալ ազգով: Պե՛տք է արդեն այնպես, որ ազգն էլ ինքնակա հոյատնանալ Պե՛տք է ամեն ինչ անել, որ Արուսյանը արդի իր ինքնուրույն և լիարժեք մշակութային կյանքով:

ԳՐԻԳՈՐ ՎՈՒՆՈՂԻԱՅԻ ՄԵԼԻՔՅԱՆ

Վաղարշյան թիւ 30 ընտրատարածք

Ծնվել է 1961-ին, Երևան փողոցում, ծառայողի ընտանիքում, հայրը գիտաբան է, մայրը՝ հասվադուհ:
1968-ին Գրիգոր Մելիքյանը համախմբել է Երևանի 78 միջնակարգ դպրոցը, որի ավարտելուց հետո 1978-ին ընդունվել է Երևանի Պոլիտեխնիկական ինստիտուտի կիբեռնետիկայի ֆակուլտետ: 1983-ին ավարտելով ուսումը, Գրիգոր Մելիքյանը իր աշխատանքային գործունեությունը սկսել է Արուսյանի «Պոպուս» ամսում:
1990-ից Գրիգոր Մելիքյանը աշխատում է որդես Կոստայի բրջանի «Ասուր» փոքր ծննդարկության ճնոբն:
Արադարական գործունեության հետ միաժամանակ Գրիգոր Մելիքյանը համաբարեհային է Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն խորհրդի դասախոսական օգնականի դասականությունները, իսկ 1991-ից հանդիսանում է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության «Երբունի» ակումբի անդամ:

Գրիգոր Մելիքյանը ամուսնացած է, ունի երկու տղա:

կու տղա զավակ:
- Արդիական է արդյո՞ք ՀՈՒԱԿ-ի գաղափարախոսությունը:
- Ցանկացած գաղափարախոսություն, ինչպես հանդուձանք, ի չի է դաստնում, երբ այն հեզհեզ դադարում է արդիական լինելուց, երբ այն ժողովրդի համար ի վերջո բուրեղի չի դաստնում: Ռամկավարության և ազատականության գաղափարախոսությունը անհասի և հասարակության զարգացումը դիտում է որդես քննարկ, հանգիստ, վերափոխումների ճանադարեղով ընթացող տրոցես: Ըստ այդ գաղափարի, ժողովրդի կամքից վեր հեղինակություն չկա, հետևապես այն արդիական կլինի մեր դասության մեջ նրա ու ժողովրդի գոյության հետ գաղափար:
- Ո՞րն է տնտեսական վերափոխման ձեռքբերումը:
- Իրոք, հանրապետությունը ծանր կացության մեջ է, նրա սոցիալիսական տնտեսությունը, երբ, իհարկե, այն կարելի է համարել տնտեսություն, սեղծված է վերա-

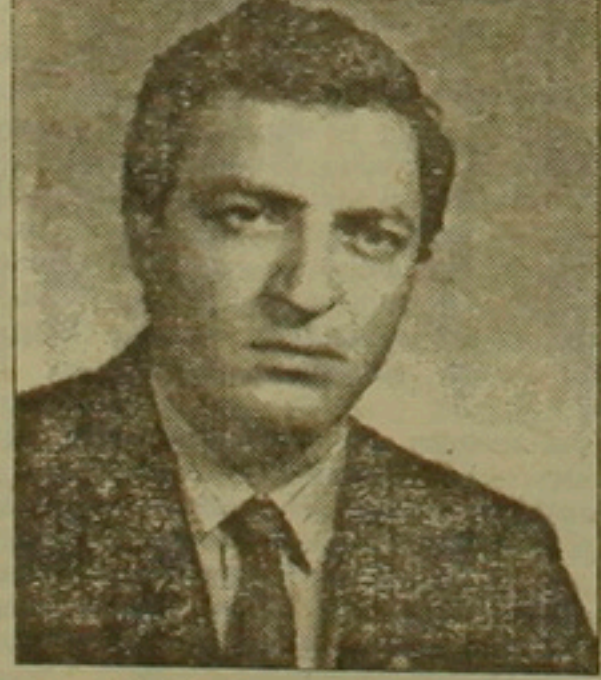
փոխվել նորմալ մի համակարգի, որը հասուն է աշխարհի ողջ քաղաքակրթությանը:
Ինչ խոսք, մեր ներքին ցանկությունն է արագորեն վերափոխել այն, սակայն մի դասի դասկերացներն մի խաբխուլ մեխանիզմ, որի վերանորոգումն անհրաձեռն է կատարել աշխատանքի ընթացում. այս նրանք անհանգիստ է, մե՛նք բաս գոյուրեն դե՛տք է սկսենք փոխել մեխանիզմի անձնամասված հին մասերը, քայքայ բաս գոյուց, որդեսի չմանք հանկարծ առանց ոչնչի:
- Ձեր ընտրատարածքի խնդիրների լուծման մասին ի՞նչ կասե՛ք:
Լինելով ընտրատարածքի քննարկ, մոտեկից ծանոթ եմ տարածքի ամենացավոտ տրոբներին, դրանք այն հարցերն են, որոնք չեն լուծվել տարածքի ընթացում, այն անզատ կրկնադասկելի, բարդացել ու խորացել են:
Թող չքվա ոչ մեկին, անկախ նրա դիրքից, քե հնարավոր է սոցիալական արդարություն հաստատել առանց կառավարման համակարգի արձատական վերափոխման:

ՊԵՐՆ ՄՈՎԱՏԻՍԻ ՂԱԶԱՐՅԱՆ

Գ. Չաուչի թիւ 40 ընտրատարածք

Ծնվել է 1960 թվի սեպտեմբերի 6-ին: Դպրոցը ավարտելուց հետո՝ 1977-ին ընդունվել է Երևանի Պետական համալսարանի ֆիզիկայի ֆակուլտետը, որը ավարտելուց հետո, 1982-ից 2 տարի ծառայել է խորհրդային բանակում, որդես սողա: 1984-ից մինչև իս օրս աշխատում է Երևանի ֆիզիկայի ինստիտուտում, որդես ինժեներ-ֆիզիկոս: Ամուսնացած է, ունի երեք երեխա: «Մուսալեռ» հայրենակցական բարեգործական միության դասախոսանաու ևարուդարն է: Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության «Ջարթոն» ակումբի փոխատնտեսարդեսն է:
Հարզելի ընտրողներ, լինելով Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության առաջադրած քննարկում, ներկայացնում է ՀՈՒԱԿ-ի սկզբունքները և նրա սակները, որոնցով առաջնորդվել է և կա-

ռաջնորդվել նաև արդարայում: Ռամկավարությունը (ժողովրդավարություն) նշանակում է ազատ ընտրություններով ձայնի, մեքի, խղմի ազատությամբ աշխատել և ազգային-դասական, հասարակական-քաղաքական ոլորտներում դասարել այդ ըսկզբունքների իրականացման համար:
ՀՈՒԱԿ-ը չի ընդունում դասակարգային դասարել և հեղափոխությունը, որդես հասարակական կյանքի զարգացման լուծակներ: Չկա ավելի բարձր հեղինակություն, ևան ժողովրդի կամքը:
ՀՈՒԱԿ-ի նրաակներինքն են՝
1-Արդիական ու դասարանել Հայաստանի անկախությունն ու գերիբանությունը
2-Հետադուրել հայկական ցեղատղանություն միջազգային ճանաչումը դասարաններին և բարձրագույն աշխատանքի կողմից

և դրանից բխող բոլոր հետևանքները:
3-Իրականացնել ժողովրդային կամքի

գերիբանությունը, ուսակավարական (ժողովրդավարական) և ազատական սկզբունքները Հայաստանում:
4-Աշխատել Հայաստանի տնտեսական քաղաքական, հասարակական ու մշակութային բարգավաճման համար:
5-Հասարակական, քաղաքական և տնտեսական նախադասարաններ սեղծել Հայաստանի դասական սահմանների մեջ հայ ժողովրդի ազատավար իրագործելու նրադասակով:
6-Հայաստանի և սփյուռքահայության միջև ամրադուրել փոխադարձ բազմակողմանի կառույց, միասնաբար արդարություն հայ ժողովրդի հիմնական ցաներն ու կենսազործունեությունը:
Պատգամավոր ընտրվելու դեպքում դասավորում եմ, Գերագույն խորհրդում օգտագործելով բոլոր հնարավորություններս, իրականացնել վերոհիշյալ նրաակները, և դարբերաբար հազվեսու լինել ընտրողներին ու կատարել նրանց դասարանները:

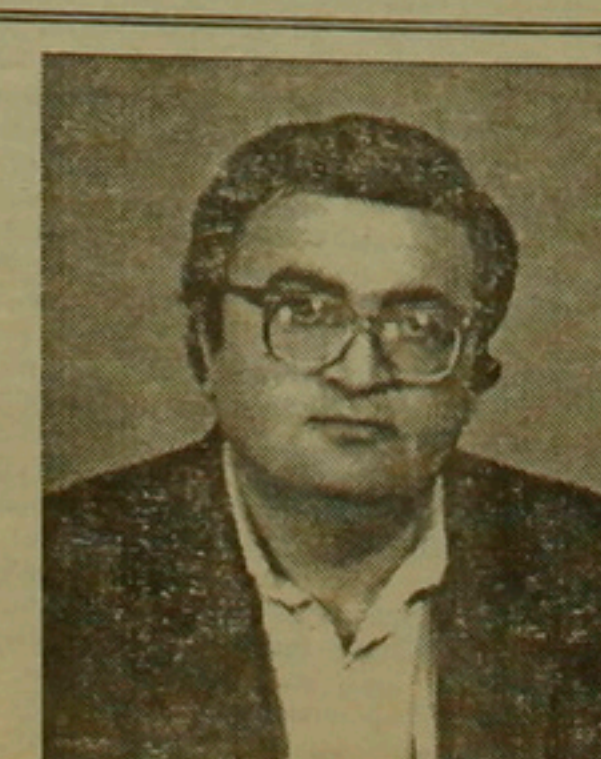
ԳՎԳԻԿ ԶՎԿԵՆԻ ՕԳՆՅԱՆ

Երիտասարդական թիւ 73 ընտրատարածք

Ծնվել է 1947-ին, Երևանում: 1971-ին ավարտել է Խ. Արուսյանի անվ. մանկավարժական ինստիտուտի մանկավարժության ինստիտուտի մանկավարժության ֆակուլտետը: Մասնագիտությամբ հոգեբան է հրատարակված 61 գիտական աշխատանքների հեղինակ: Աշխատել է նույն ինստիտուտում, Մանկավարժական գիտությունների գիտահետազոտական ինստիտուտում որդես գիտական ևարուդարն և հոգեդիագնոսիկայի լաբորատորիայի վարիչ և «Հայկե՛րգո» արադարական միախորունում որդես հոգեբան: 1990 թվականից մինչև օրս «Գոլ և Օգախ» կամավոր ընկերության նախագահն է: Ես Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հիմնադիր խորհրդի և Հայաստանի ՅՅՅՅՅՅ Մշակութային Միության նախագահության անդամ է: Գործունեության հիմնական քննարկաղոր նոր

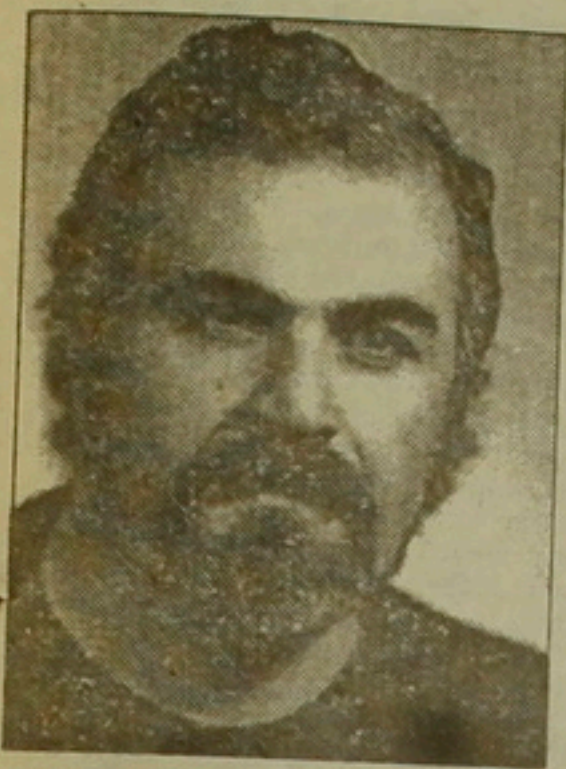
եսխնդրողաների ներդրումն է, քննարկադասական, աշխատանք և գիտաար արադարությունների կազմակերպումը. կրթական համակարգի կատարելագործման և տնտեսության այն ճյուղերի զարգացման հարցերը, որոնք կարող են միջազգային օուկա դուրս գալ: Հետևողականորեն մասնակցում է քննարկարկաններին, արդեսի գոտու. Արցախի և Գեղարքիլի գոտու քննարկներին օգնելու աշխատանքներին:
Հարզելի ընտրողներ
Մեր ազգին հուզող հարցերում ինչպես ցանկանում են Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության տնտեսականներին: Դա միակ կուսակցությունն է, որին ես երբեք անդամագրվել եմ:
Ընտրվելու դեպքում ինչ առաջնահերթ խնդիրներինք մեկը դե՛տք է լինի մանկավարժ-

ների ցաների դասարանությունը: Ես գրեում եմ, որ այն դասարանավորը, որը ոչինչ չի անում իր ընտրողների համար, հազիվ քե նրե՛տք քան կարողանա անել նաև իր երկրի համար: Ռուսի խոստանում եմ, ընտրվելու դեպքում, ինչ ընտրատարածքում կազմակերպել հետևյալ աշխատանքները:
1-Ճնողներին, մանկավարժներին և երեխաներին օգնելու նրաակով հոգեբանական ծառայություն կազմակերպել քաղաքային դպրոցներում,
2-Քաղաքամասում օուկա սեղծել և կանայադաս արաձմներ,
3-գործադրության անը հազիլ առնելով, գործադարկներին հազվադասում կատարել և օգնել նրանց աշխատանքի սեղավորման գործում,
4-Քաղաքամասում տնտեսարդեսի և քննարկության ադասարկման հարզերի լուծմանը նրաակել, արազացնել սա՛մ քրի մասակարարումը և կամուրջի շինարարությունը:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԿԱՐԴԱՆԻ ՀԱԿՈՒՅԱՆ

Արցախի թիվ 19 ընտրատարածումն զբաղակալության թեկնածու

Առաջադրված է Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը և Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության կողմից: Ծնվել է 1952 մայիսի 28-ին, Երևանում: Բժշկական գիտությունների թեկնածու, 59 լեզու, 78 թվ: Ավարտել է 119 միջնակարգ դպրոցը, սովորել Երևանի Պոլիտեխնիկական

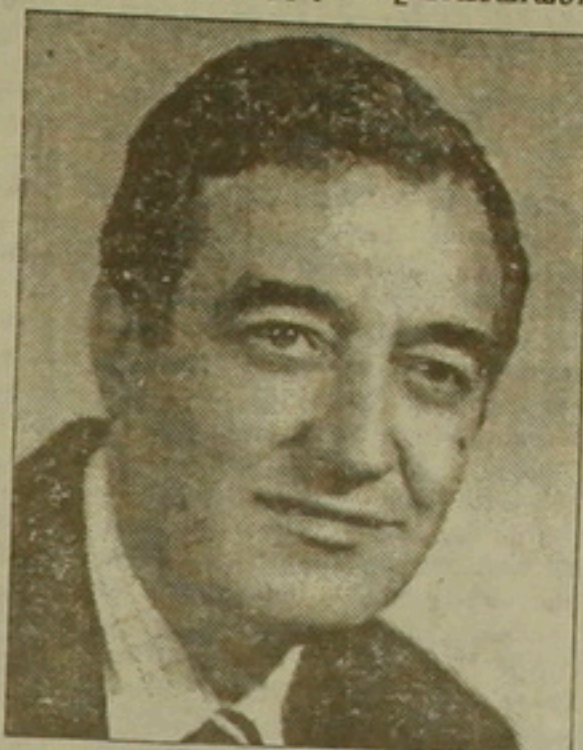
ինստիտուտում: Ուսման ընթացքում աշխատել է Երևանի էլեկտրատեխնիկական ճարտարագիտական ինստիտուտում, անցնելով քանվորից մինչև ինժեներ-կոնստրուկտոր ճանապարհ: 1969-70 թթ. վականներին եղել է ազատական ընդհանրակրթական միության անդամ, որը կարճ կյանք ունեցավ: Ծառայել է խորհրդային բանակում, 1972-74: 1988-ից՝ Գարաբաղյան բանակում մասնակցել է Երևանում Երևանի «Մանուկ» կազմակերպության անդամ, նրա նախագահ: 1991-ի ամռանը, կազմակերպության ինժեներներից հետո անդամագրվել է Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցությանը և հանդիսանում է կուսակցության Հիմնադիր խորհրդի անդամ: Կարապետյանի Հայկոյանը ընտրություններին մասնակցում է կուսակցական թղթածրոմով: Ամուսնացած է, ունի մեկ որդի:

Հարգելի ընտրողներ

Ընտրվելու դեպքում զբաղակալություն եմ զարգացնելու համար ինձի ընտրողներին առջև եւ յուրաքանչյուր ծագած խնդիր լուծել սվյալ ընտրատարածից ընտրված Բաղախի մարզի ընտրատարածների հետ միասին, հասցնելով լուծումը վերջնական համաձայնի:

ՄԵՐԺԻԿ (ՄԵՐՈՒԲ) ԵՂԻՇԻ ԾԱՏԻՆՅԱՆ

Տարնոցի թիվ 8 ընտրատարածումն զբաղակալության թեկնածու

կորիզը: Առաջնորդվելով ժողովրդավարական, ազատական գաղափարախոսության սկզբունքներով եւ իրատեսությամբ գնահատելով սենսական, Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

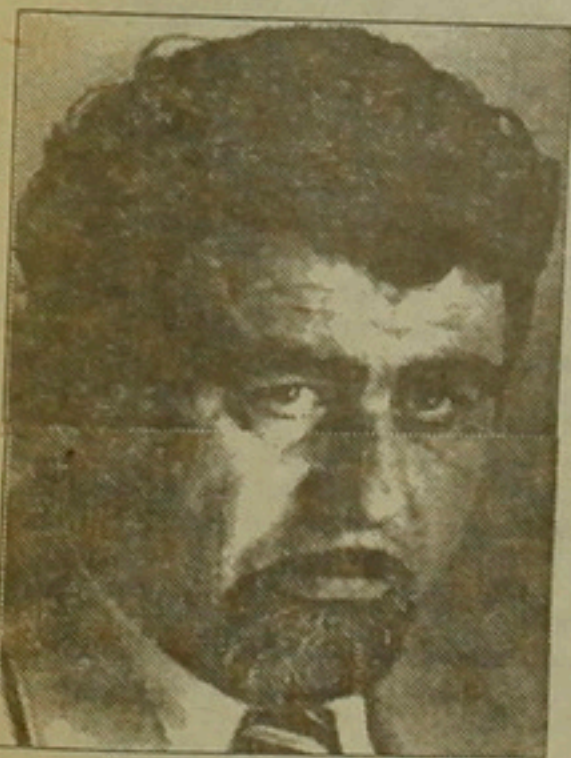
Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

Գիտակցելով համարվելից հետո կայացվելիք Բաղախի մարզի Կարապետյանի ընտրատարածումը եւ կարելի ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու, զբաղակալություն ընտրվելու և անհրաժեշտ դեպքերում խոստովանելու համար լինելու ժողովրդի արտահայտված վճարական կամքի իրագործմանը:

ԷՂՎԱՐԴ ԼԵՎՈՆԻ ՄԿՐՏՈՒՄՅԱՆ

Նարեկացու թիվ 85 ընտրատարածումն զբաղակալության թեկնածու

կավար ազատական կուսակցության Հիմնադիր խորհրդի, «Արցախ» հայրենակցական միության վարչության անդամ է, Թեմայի մեկնության միության նախագահության անդամ կրթության գծով:

Հեղինակ է մի քանի գիտական, մանկավարժական, հրատարակչական հոդվածների:

1991 թ. հունիսի 29-ին հանդես է եկել Մոսկվայի Տրիբունայում եւ զեկուցել Արցախի ծանր վիճակի մասին:

Նրա քննարկում է Գարաբաղի հարցը ավելի նախ Գեորգիանական Ռուսաստանի Կոմունիստական խորհրդում (4 հունիսի 1991 թ.) եւ ընդունվելու որոշում, որը ուղարկվել է Հելսինկիի 7-ի հավաքին, Միացյալ Ազգերի կազմակերպությանը, արտասահմանյան եւ խորհրդային լրատվական բոլոր կենտրոններին:

Մեր կազմի մեջ է Մոսկվայի, Մանկագիտության մի քանի հայտնի ժողովրդական զբաղակալության, արտասահմանյան եւ խորհրդային առաջավոր լրագրողների եւ Բաղախի գործիչների հետ: Նախ և հետո քննարկում է, որ Արցախի դրությունը քարտեզագրվել է միտքերով եւ արտասահմանյան քաղաքական թերեւի չեզոք, ուղիղ եւ հետազոտողական:

Նրա քննարկում է նախ Հայաստանում քաղաքական կուսակցության վերականգնմանը եւ կոմունիստական կուսակցության գերիշխանության վերացմանը:

Մինչեւ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության անդամ դառնալը Էղվարդ Լեւոնի Մկրտումյանը երբեք չի եղել որեւէ կուսակցության անդամ:

Ամուսնացած է, ունի երկու տղա եւ մի աղջիկ, որոնք ուսանողներ են: Կինը՝ Սվետլանա Լեւոնի Մկրտումյանը ուսուցչուհի է, աշխատում է թիվ 163 դպրոցում:

Ընտրվելու դեպքում զբաղակալություն եմ

ա) Երեսուցյալ լծվել իմ ընտրողների կենցաղային, սենսական, իրավական հարցերի կարգավորմանը եւ օրինական ճանապարհով լուծմանը:

բ) Պարբերաբար հաշվեք ինձի իմ ընտրողների առջև:

գ) Ընտրողների հետ միասին լինելու և անհրաժեշտ դեպքերում օրենսդրական ակտերի նախագծերը եւ ընտրողների զբաղակալությունը հստակ ձևակերպումներով հասցնել Գեորգիան խորհրդին:

դ) Անհիվ համագործակցել սվյալ արժանի ընտրված Բաղախի եւ Երևանի մասնակցության ընտրողների հետ՝ ընտրողներին հուզող հարցերը հարցերի լուծման գործում:

Առաջադրված է Բաղախի մարզի Էղվարդյանի ընտրատարածումը և Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության կողմից: Ծնվել է 1953 թ. հունիսի 20-ին Երևանում, ծառայողի ընտանիքում: 1970-ին ավարտել է թիվ 132 դպրոցը եւ ընդունվել Երևանի Պետական համալսարանի կիրառական մաթեմատիկայի ծակույթ: 1975-ին ավարտել է Բաղախի մարզի մաթեմատիկայի ուսուցչական կուրսը:

Հարգելի ընտրողներ.

Սանալով ձեր վստահության լվեները, Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության թեկնածուները լավագույնս կժառանգեն ի Երևանի և անկախ Հայաստանի:

Խորհրդային Միության ռազմարդյունաբերության բաղաճախային արտադրանքներ

ԽՍՀՄ-ը հավակնում է բազմաթիվ բաղաճախային արտադրանքներ սալ զենքի փոխարեն: Բայց դա այնքան էլ համոզիչ չէ

Լիալամամի Ժամանակն է: Վաճառվում են ստրայալան քիկնոցներ, նավաստու ատիկներ, հակազգծեր եւ նույնիսկ հին գնդա-ցիրների նմուշներ, ինչպիսիք են 1910 թվականի «Մախիթր» կամ 1943-ի «Գորնուվր»:

Կարմիր բանակը, որը դեռ վերջերս Եւրոպայի ահ ու սարսափն էր, դասարկում է իր դասակները: Գա սեղի ունեցավ նոր ձևի մի տեսակետի Ժամանակ, որը ԽՍՀՄ-ը կազմակերպել է Բոլոնիայում (Իտալիա) սեդենտների 13-ից 20-ը: Գրա նդասակն էր ցայց սալ, որ խորհրդային ռազմարդյունաբերությունը կարող է փոխարկի շուկայի բաղաճախային արտադրանքներ արտադրել եւ, մասնավորապես, արտադրողների արտադրությունը ստանալ այդ փոխարկի հաջողության համար: Բայց կկարողանանա՞ն արդյոք իսկապես սանկերի զործարանները վերափոխել հեծանվի կամ երկաթուղի զործարանների:

Գա անբավարար է: Պե՛տ է ավելի հեռուն գնալ: Ռուսաստանի Ֆեդերացիայի փոխնախագահ, զենեղ Ալեկսանդր Ռուցկոյը Բորիս Ելցինի հիմնական խորհրդատուներից մեկն էր օգոստոսի 19-ի խորհրդային ժամանակ: Նա մեկն է այն անհամբեր ռուսներից, որոնք ձգտում են ջնջել կոմունիզմի 70 տարիներ: «Ռազմարդյունաբերական համադիր փոխարկը կարող է կատարվել արագ, բայց ահա: Մեկ կամ երկու տարով»: Արդյոք նա չի՞ կարող արագացնել այդ արտադրությունը: Ըստ կանոնների Ռուսաստանի սարածումը զենվոր բոլոր ձեռնարկությունները ենթարկվում են Ելցինի կառավարությանը: Արդ, Խորհրդային ռազմարդյունաբերության 70 տարուր կենտրոնացված է Ռուսաստանում Ռուսաստան, մնացյալը տեղաբաշխված է զիսավորապես Ռուսաստանում: Այնուհանդերձ, զործն այնքան էլ դյուրին չէ: Ին՛չ Թուրքիայի, չի քերականահանում ռազմարդյունաբերական համադիր կերպով: Նրա կարծիքով, դա կազմում է ճնշման կազմով 25 տարուր, որը ԽՍՀՄ-ում անվերջանալի բանակներ է հարուցում (ամենահամաճար հաշվարկների համաճար դա կազմում է 8 տարով): Գրանք քվերին առնչվող արդարյունը վե՛ներ են: Կարեւորը իրականությունն է ժամանակակից ոչ մի հասարակություն այնքան մեծին չի ազդել զինվորականներից, որքան ԽՍՀՄ-ը:

Արդեն ստիներ Եւրոպայի ԽՍՀՄ ռազմարդյունաբերությունը արտադրում է նախ քան հաղաճախային արտադրանքներ: Ռազմական զործարանները այսօր արտադրում են հեռուստացույցների 100 տարուր, օդանավային սարերի 100 տարուր, ստանդարտների 95 տարուր, ինչպես նաեւ երանգների 80, հասարակության 70, անբարձրներ 60 տարուր... եւ բազմաթիվ ուրիշ զարմանալի բաներ, որոնք ցուցադրված կն Բոլոնիայում: Ասումային արդ-

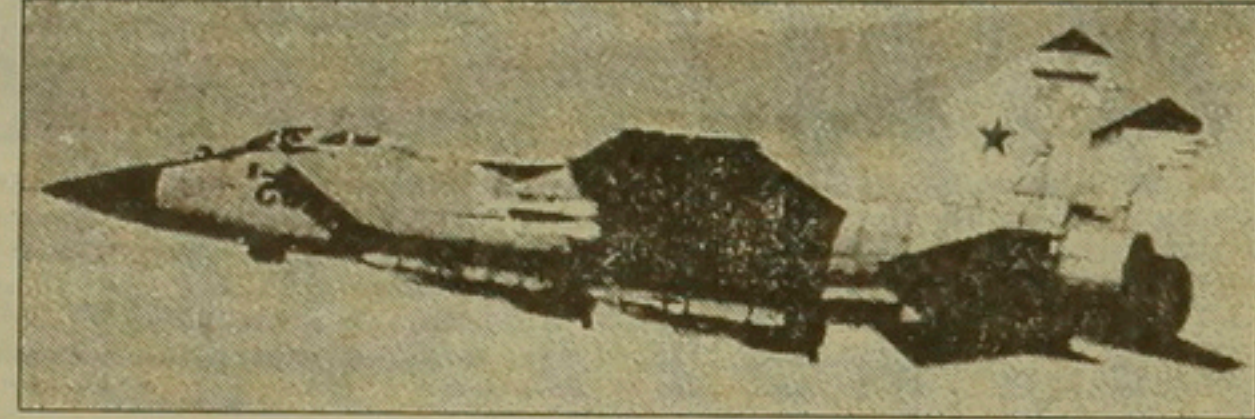
յունաբերությունը, ի թիվս այլ բաների, արտադրում է սեղանի քննիսի ռակետներ եւ զարդնեղի (ցիրկոնումի մարգարիտներ): Պատվիրակները նախատեսված են սեղաները եւ արծաթե ստանդարտը: Այնպիսի արդյունաբերությունը արտադրում է մրցանակակներ եւ սեղանների շախմատներ, իսկ հեռահաղորդակցությունների արդյունաբերությունը ստազեի դասարանը մեծաններ:

Հեռագոտման ու զարգացման եւրոպական բանակի փոխնախագահ Մարիո Մարչինելիի արտահայտության համաճարն, Խորհրդային Միությունը «ռազմական սնտարթյուն սեղանց խաղող ժամանակներում»: Ոչինչ չէր բավարարում ռազմարդյունաբերական համադիրին: Այս ձգտում էր ունենալ լավապույն մար-

դկանց, լավագույն տեխնիկան, լավագույն արտադրանքները: Նե՛նք հազարավոր օրինակներից մեկը: Պատմականորեն արդյունաբերությունը 27 տարի է վճարում մեկ տոննա քաշի դիմաց, որը համաճարային օրինակում վճարվում է 150 դոլարով:

Չանզվածարար չորացնելով բոլոր արդյունքները, ռազմարդյունաբերությունը անուշաբքային է մասնել քեթն արդյունաբերությունը, չխոսելով զյուդասնտարթյունից:

Եւ այնուամենայնիվ... երկվա ամենագործ ռազմարդյունաբերության դեկլարությունը խոր ճգնաճար է արդար: Կարմիր բանակը զինաբաշխվում է, եւ նրա հեծ զինաբաշխվում են իր ավանդական զիսավոր զնորդները: Խորհրդային ռազմարդյունաբերությունը 1988-ից մինչեւ 1991 թվականը լայնածախ արտադրել է իր արտադրանքը: Այն դոլարներ, որ ԽՍՀՄ-ը ստոր դասերազմի ժամանակաբաժնում ստանում էր (հարեւան «տար 10 միլիարդ») արտասահմանից զե՛նք վաճառելով, հիմա դասակարգվում են: Ավելին, ին՛չ ենթեր, քանվորները հեռանում են ռազմարդյունաբերությունից: 300000-500000 մարդ է հեռացել այնտեղից

1988 թվականից ի վեր: Գա զգալի կորուստ է: Քանզի ռազմարդյունաբերական համադիրում եղած ամենակարգ զենք ի՛նչ միլիոն է: Տարօրինակ կերպով ռազմարդյունաբերական համադիրն հե՛նք խոր ճգնաճարի դասին մեծ հոլսեր են փայտայում: Փոխարկը կարող է դառնալ այն մոզական քաղը, որը կփոխարինե՛ր չափից ավելի ծանծմված... «վերակառուցմանը»:

Բոլոնիայում դասարկված ամճանցից մեկը հավաստեց, որ ԽՍՀՄ-ը չի երաճարվում սեղանական ծազրեղից, մասնավորապես, «Բուրան» սեղանակալից: Գրա մղիլ երթիղը՝ «Էնեթրիա»-ն աշխարհում ամենաերգուն է: Չարանային է: Ոչ այնքան: Խորհրդային մարդիկ սեղանել են նաեւ ամենամեծ ինճարիղը՝ «ԱԳ-124»-ը եւ ամենամեծ տղղաբիղը: Մի քան, որը խորհրդային ինճարներից չի խանգարում այժմ արաջարկել ամեն սեսակ նոր ֆաղաճախային ինճարիղներ:

Այստեղ ավանդույթները սեղանակ են: 50-անց Զորի Մացակն իր կարիերան սկսել է Ուդմուրտիայի Վոլկինսկի ֆաղաճախային ռազմական զործարանում, որտեղ, նույն, «այս դասին զնվորում են ամերիկացի տեսլներ», որոնց նդասակն է հե՛տեւել զինաբաշխման զործողություններին: Մացակը արաջարկելի ավանդական ասսիճանաատղղուրով բաս ար-

1995 թվականին հացնել 60-ի: Օրինակ, լուրջորեն մատրվել են «S-55» սանկը վերափոխել բատղ օգոնրայան մե՛նեւայի, «S-62»-ը հրե՛ք մե՛նեւայի, խաղաղ նդասակներով օգտազործել «ՍՄ-23» հրթիրների արճակման կայանները եւ այլն:

Ելցինի նախընտրած սնտասագեթը Գրիգորի Զավիճնկին Մոսկվայում խոստովանել է, որ «ռազմարդյունաբերության մեզ օգտազործված տեխնոլոգիաների եւ սարավորումների միայն 15 տարուր կարող է փոխարկվել ֆաղաճախակալի...»: Փոխարկը չի կարողանա խոսափել խորհրդային սնտարթյունը վիճակված դոճարխոթյուններից. անորոտ միարթյուն, անարճիք դաս, անավոր գնե՛ր... թազմարկի հարցականներ, որոնք բաս զգուշավոր են դարճնում արտասահմանցի ներդրողներին: Արդ, խորհրդային ռազմարդյունաբերության դարազլուխները քնակ չեն կասակածում, որ իրենք կկարողանան հաջողություն հասնել առանց Արեւմուտսի օգոնրայան: Բոլոնիայի ցուցահանդեսի նդասակը չիարաւկեց, չնայած որ իրաջայի արդյունաբերողները բատղում էին դիսել-ցուցադրությունը: Իսկ առայժմ Մոսկվան 200 Զրանկով վաճառում է դեղին կոճիճիզոններ:

Բաղրայան երկրներ. սովորել ազատություն

Ոգեւորությունը բարունակվում է անկախության ճանաչումից ի վեր: Բայց եթե ու՛ման ներխուճեցին ազատության զնացի, աղա ուրիճները զարմացած են կամ անհանգիստ, երկուդում են մահակի հնարավոր վերադարճից

Ինչդես հին ժամանակներում, Տոնոնայի դասը կրկին միջնարդղ է դարճել: Գին Տալլինի կենտրոնում զնվոր խորհրդարանի վարդադույն բենը բքադասված է քուկոզներին բնուած հուլա ֆարաբեղներով: Գա արավարդ դրթայան հուճն է: Քանզի մինչեւ վերջին դասը, նախագահ Աեոլղ Ուոլտեյնը երկուդում էր «խորհրդային օլոտղասի» հարճարկից:

Վերջին դասը սեղանների 6-ն էր, երբ Մոսկվան ճանաչեց 1940-ին ԽՍՀՄ-ի բոճակ-ցած բաղրայան երկրների անկախությունը: Այդ օրվանից ի վեր երեի հանրաթեոնությունները՝ Լիսվան, Լասվիան եւ Լեսոնիան, որոնց դրոներն արդեն ծածակվում են ՍՄԿ-ի դասեղում, սնուում են հարթանակը: Բայց բարիկաղները մնում են Բիզայում, Տալլինում եւ Վիլնյուում, որտեղ Լիվալիի դեկալար Վ Լանդսբերգիւղը ուրե՛ն աղեն «անկախության հար» են կոչում, աճաստում է ալազարալերով եւ զինված դասարաններով բքադասված:

Վիլնյուսի նորոզված սաճարում, որը մինչեւ 1989 թվականը չէր զործում, հար Կազիմիրաս Վասիլյաուսկասը քողոթյուն է հայցում «խորհրդային օլոտղասների եւ Մոսկվայի զորճակների» համար: 68-ամյա հար Կազիմիրասը Լիսվայի կոնալան դիմարդրայան հայցի դեմերից է: 1949 թ. 26 սարեկան հասակում նրան ճերակալեցին «հակահեղափոխական զործուցոթյան համար» եւ 10 տարով ախորեցին Սիբիր, որտեղ սաճանակիր աճաստան էր կաստարում աճիսահաներում: Աղա եւս 10 տարով ախորեցին Լասվիա, որտեղ աճաստան էր լոկոնոսիվների զործարանում:

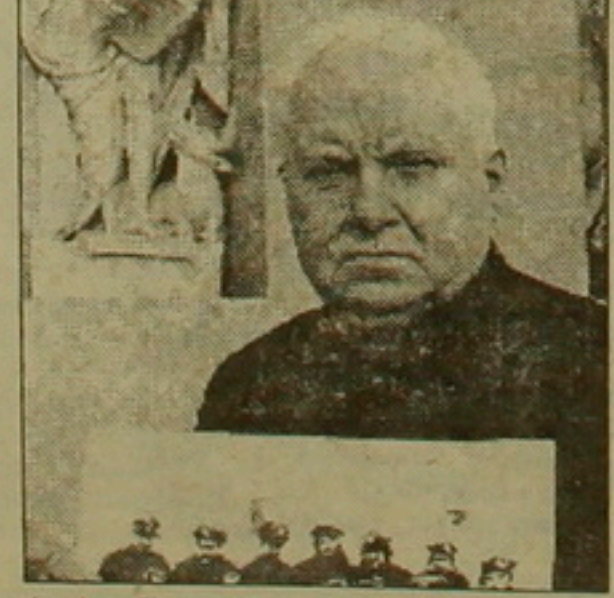
«Տարօրինակ է, - ասում է նա ժղասլով, - մեր երկվա սաճարարները նույնիսկ Մսալիսի գողերի հուճարան են կանզոնեղել»: 517 հարաղ լիսվացիներ են ախորել դասերազմի ծածանակ եւ դրանից հե՛տ: Նրանց հիճասակի համար հար Կազիմիրասը ախորայների մասու է սարել սաճարի մուսի մոս:

Տալլինի խորհրդարանի 105 դասզամալորներից բասերը նույնդես ծանոթ են Սիբիրի ստոնամանիներին: 63-ամյա Տյոնիա Սեցը 12 տարի է անզկացրել ծանրարներում կոթցնելով ասամները: Լա բաս զարմացած է, որ իր երկիրը նույնդես ազաս է: Բայց նա վախենում է ԽՍՀՄ-ի բողած «քունակը ընճայից». ոտաները Լեսոնիայում կազմում են քնակիւթայան 28, Լասվիայում 33, Լիսվայում 9 տարուր, որտեղ նաեւ 7 տարուր են կազմում լե՛ները:

Երեի երկրներում մնում են զավիչ դարճած 400 հարաղ խորհրդային զինվորները: Ոճան աղեն հեռացել են: Վիլնյուսում, խորհրդարանի

բենից ոչ հեռու, զնվում է երկվա քեճամու՝ ԴԱԿ-ի գոր բենը: Երկվա՛: Լանդսբերգիսի խորհրդականներից մեկը կասկածում է, որ ԴԱԿ-ի լիսվական զորճակները հիճա էլ գործում են: ԴԱԿ-ի բենի լուսամուտների սակ, մայթին ին՛-որ մեկը ներկով գրել է. «Մինչեւ Կրե՛ն 800 կիրոմե՛ր է»: Բաղրայան երկրները իրենց այնքան էլ աղախով չեն զգում: Օրինակ, Լիսվան Զրանիայից բատղ կարզով խնրել է ծանր զնե՛ր:

Բաղրայան ժողովորդների բաս ներկայացուցիչներ ազատության հե՛ս վարդոց են բքփվում: Գրանք նոր ձեռնարակներ են: Արդեն ու՛ման հարսություն են դիզել: Վիլնյուսի փիճայի ինստիտուի նախկին հեճազոնողներից մեկը 6 գործակերներին հե՛ս ավճոճփիլի մարկոցե՛ն:

րի դեճակների փոթ զործարան է սեղանել: Սի անի ամսում 5 միլիոն ուրլի են կուսակել: Այսօր 50-ամյա Ռոնուաղաս Ռեկերասը Լիսվայի նորահարուսներից է: Եւ ունի հարյուր հարաղ օուրի զնահասլող սուճ, երկու մե՛նեւ եւ կառուցվող երկու ուրիճ զործարաններ:

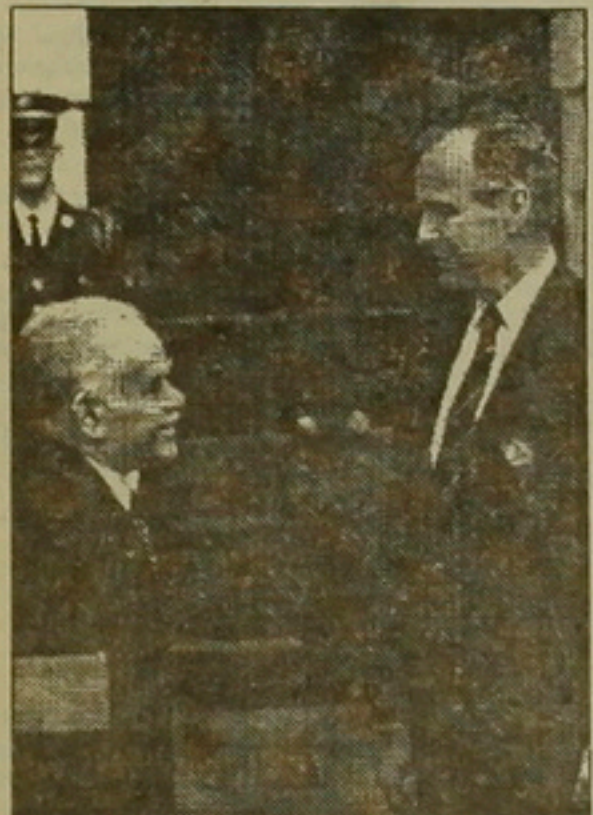
Արազորեն առաջ բարվելու համար բաղրայան երկրները որոճել են կսուկ միջոցների դիմել: Օրինակ, մոս ժամանակներ Լիսվայում մասնակիր անճանց վաճառվելու է ձեճարկությունների երկու երրորդը: Գողը նույնդես քուսով կվերադարճի իր նախկին սերերին: Օրինակ, Բոսոնոնում ճնակած 28-ամյա հոզբքան Ռոմաս Քուլիզաղը օգոնոսուին Վիլնյուս ծածանց մի փաստարթով, որի համաճարն իր ընսանիին հարյուր հեկտար հող է դասկանում Շաուլայի բքանում: Ռոմասը ներկայումս Լիսվայի նախարան Վիսաուսա Լանդսբերգիսի խորհրդականներից է, ինչդես ու ՍՄԿ-ից կամ Կանադայից եկած մի բար ուրիճ երիսասարդ մասնագեթներ: «Գարկալոր է արագ գործել, - ասում է Լիսվայի փոխարաջաթեթը, - Լանզի իրական անկախությունը երեւալու է սնտարթյան քնազակառում»:

Երողայի սնտական միակործան մի զեկուցարում առաջիկա երկու տարիներին բաղրայան երկրների կարիները զնահասվում են երեի միլիարդ դոլար: Բացի դրանից, Մոսկվան կարող է երեի հանրաթեոնություններից դասահեղել ԽՍՀՄ-ի արափին դասիի նրանց քաճիլը: Բաղրայան մայրաղաղներում, որտեղ «աղախորհրդայնացում» բաղը բաս սարածված է, մթարիլը են մե՛րծել:

Այլոտահանորճ, բաղրայան երկրները զիսեն, որ իրենց արազան դեճ առնկազն մի անի սարի կարված կլինի Ռուսաստանի հե՛ս (Լիսվայի եւ Լեսոնիայի արախանոթյան 90 տարուր կասարվում է դեճի ԽՍՀՄ):

«Կարված են հե՛նք միայն առեճարի համար», ասում են երեի հանրաթեոնությունների մայրաղաղներում: Իսկ մնացյալն աղեն անցյալ է: Վիլնյուսում խորհրդարանի աղեի բագվել է մի փորկի բագոթայ բանզարան, որտեղ հակարկում են երկվա դասաների մասուրները կարմիր բանակի մեղալներ, համայնաղա կուսակոթրթյան բանաններ եւ այլն: Անցողիները ավելացրել են որոճ նոր ցուցանուճներ ոճիճե՛ն Տանկեր եւ Լեճիսի երկեր՛ը՝ որդես հուճ:

Ընդամենը մի քանի ամիս առաջ Իսրայելի ֆաղաֆագները վայելեցին Սադդամ Հուսեյնի տարաբնույթ, նրա հիմնական և միջուկային կարողության ոչընչացման և արաբական աշխարհի սահմանափակման և բույացման քերականը: Մասնավորապես վայելին ավելացավ նաև կոմունիստական կայսրության փլուզման աղիքով ընծայված խախտմանը: Սակայն, Օոգի տասերամյակից հետո Իսրայելի ֆաղաֆագները և դիվանագետների դեմքին հայտնված ժողովիսն այսօր սառել է: Յուրաքանչյուր իսրայելցի հարց է առաջացրել «Որքանով էր ձեռքնու Ամերիկայի հաղթանակը և իրավիճակի փոփոխումը ԱՄՆ-ի օգտին»:

Իսրայելյան 10 միլիարդ դոլարի վարկ սրամաղչելու հարցը, որ արդեն մեկ ամիս է ինչ Երուսաղեմի և Վաշինգտոնի միջև կնքված պայմանագրի և դարձել, ավելի խոր սրմաներ ունի: Իսրայելի լիազորագրված անհանգստացած են այն քանի համար, որ ԱՄՆ-ի գլխավորած միջազգային

այն, որ հասկալիս Ն. Միտրոյունից Իսրայելի գաղտնի հրեաների համար նախատեսված ֆաղաֆագի շրջադարձային արժեքները ու ընդլայնումը Հորդանան գետի արևմտյան զբաղեցրած գրավյալ վայրերում, կարող է լիարժեք հանդիսանալ, որ արաբները խույս տան Մերձավոր Արև-

Շարունը, որ ցանկանում է հրեաների օգտին փոխել գրավյալ վայրերի ժողովրդագրական լիարժեքը, խաղաղության օգտին որևէ դրական խաղ չի կատարի, քանի որ, մեծ հավանականությամբ, մինչև Մերձավոր Արևելքի խաղաղության համաժողովի ավարտն այդ սարածներում հրեա ազգա-

բանակցությունների ընթացքում հանդես չի գա միջառնությունը: Գովար չէ նկատել, որ ամերիկյան նոր նախագծի կեսերից աստիճանաբար հակառակ Իսրայելի քաղաքացիներին: Պաղեստինցիների ներկայացուցչության խնդիրը խաղաղության համաժողովի կրճատման հարցերից մեկն է: Իսրայելը ժողովուրդ

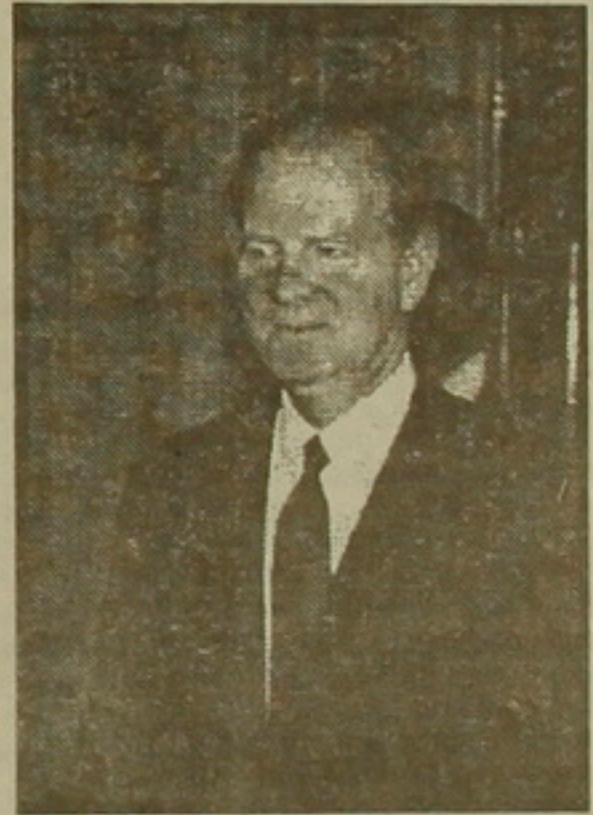
ԱՄՆ-ը կարողանալի՞ տաճառանել Իսրայելին

Եվրո խաղաղության համաժողովին մասնակցելուց: Իսկ այդ համաժողովը նախատեսված է անցկացնել հոկտեմբերի վերջերին, հավանաբար Կահիրեում կամ Եվեյ-ցարիայում՝ ԱՄՆ-ի և Ն. Միտրոյունի անմիջական հսկողության տակ:

Իսրայել մեկնող խորհրդային հրեաներին քննակցելու նպատակով ԱՄՆ-ը խոստացել է 10 միլիարդ դոլարի վարկ հասկացնել Իսրայելին, սակայն հազարավոր անհաջողակ փորձերից հետո, որ Իսրայելը մտադիր է նոր գաղափարների մեծածախնությունը քննակցելու գրավյալ երկրներում, ԱՄՆ-ն անհանգստացած է, որ այդ վարկը գործնականում լիարժեք չի կատարվի: Իրականացնելու լիարժեքներից մեկը հրեական ազգաբնակչության գերակշռությունն առաջադրելու օրինակ է: Անցյալ օրը ԱՄՆ-ի լիազորագրված ներկայացուցիչն ասել է. «Վարկ հասկացնելու քննակցմանը լիարժեք տեղի է տալու Իսրայելը առանց որևէ նախադրյալների է վարկ խնդրում»:

Խաղաղության համաժողով անցակցելու համար ԱՄՆ-ը ցանկանում է քննակցել ժամանակավորապես կանխել գրավյալ սարածներում հրեա գաղափարներին քննակցելու համար ծավալված շրջադարձային: Այդ տասնամյակ էլ նախագահ Բուր Կոնգրեսին առաջադրել է 120 օրով հետաձգել վարկ հասկացնելու ժամկետի հաստատումը, իսկ երբ Կոնգրեսը հրեական լորրիի մեծամասնակցի խուսափի դրական լիարժեքներից, Բուրը կարող է օգտագործել իր վեթոյի իրավունքը: Ըստ երևույթի, այդ լորրիի զարկերակը բռնկվելուց հետո միայն Երուսաղեմը հրաժարվից դա միջոցով Բուրի վրա մեծամասնությամբ անհրաժեշտ է լիարժեքներից և ԱՄՆ-Իսրայելի հարաբերություններում լիարժեքություն ստեղծելուց: Իրականում հրեական լորրին առաջին անգամ հանդես է գալիս «դասական» մի-

քնակչության քիվը կզերգանցի արաբներին: Համաձայն այդ ծրագրի, առաջիկա 10 տարիների ընթացքում 200-300 հազար հրեաներ Իսրայելի կողմից գրավված սարածներում քնակառանձեր կդառնան: Ըստ դասական կանխակազմակերպված վարկերի, 10 տարի հետո Հորդանան գետի արևմտյան ափի հրեա ազգաբնակչությունը կկազմի արաբների 1/3-ը: Ներկայումս այդ երջան-

ներում քնակվող հրեաների քիվը հասնում է 200 հազարի: Պատերազմից հետո գնեցող Շարունը հույս է հայտնում, որ մի քանի տարի հետո արդեն կկարողանա գրավյալ սարածներում քնակվող 1,5 միլիոն լիարժեքներից կողմին քնակցել մեկ միլիոն հրեա:

Երուսաղեմի Երթայական համալսարանի ֆաղաֆագիստության դասախոս Մորիս Չակը համոզված է, որ այդ նախագծի իրականացումը ի չի կարճում Հորդանանի արևմտյան ափին լիարժեքներից ինքնավարություն ստեղծելու ԱՄՆ-ի և արաբների ծրագրերը: Պրոֆեսոր Մորիս Չակը նշում է, որ գնեցող Շարունի նախագիծը կմեկուսացնի լիարժեքներից համայնքներին: Բուր մայրողիները, ռազմավարական և լեռնային երջանները կանցնեն հրեաների հրկուղության տակ: Առավել քան երբեք երջանի սենսությունը կաղված կլինի Իսրայելի սենսությունը: Եր վերջապես, երջանի իրական քնակչիները, այն է լիարժեքներից, ստիպված կլինեն կամ լինի հայրենիքը, կամ դառնալ Իսրայելի երկրորդական ֆաղաֆագիները՝ առանց ծայրի և երկրի գործերի վերաբերյալ կարծիք հայտնելու իրավունքի: Երկու սարքերակներն էլ անհրաժեքների և լիարժեքներից են: Իսրայելի ղեկավարները լիարժեք է գիտակցում, որ երբ Ադաբսիդի ֆաղաֆագությունը անկենսունակ էր Հարավային Ամերիկայում, այստեղ Իսրայելում, նույնպես անհրաժեքների կլինի:

Է, որ ՊԱԿ-ի ոչ մի անդամ, կամ կազմակերպությանը հարող, և նույնիսկ Արևելյան Երուսաղեմի ոչ մի քնակչի իրավունք չունի անդամակցել լիարժեքներից համաձայնագրին: Նախ, Իսրայելը ՊԱԿ-ը դիտում է որդես հակահրեական անարևելյան կազմակերպություն, և հետո, Արևելյան և Արևմտյան Երուսաղեմների բոլոր քնակչիները համարվում են իսրայելցիներ, չնայած Արևելյան Երուսաղեմի արաբ քնակչիները, առանց փնտրելու կամ ընտրություններից մասնակցելու իրավունքի, համարվում են, այսպես կոչված, «երկրորդ աստիճանի» ֆաղաֆագիներ: Զնայած Պաղեստինցի լիարժեքները և Արաբների գորակցությունը Սադդամին հեղինակագրից քի ՊԱԿ-ը, քի Արաբների անձը և քի ընդհանրապես լիարժեքներից, ոչ մի լիարժեքներից առանց ՊԱԿ-ի հրահանգների չի մասնակցի խաղաղության համաժողովին:

Արաբների խորհրդական Աբու Շարիֆն ասում է. «Բողոք էլ գիտեն, որ առանց ՊԱԿ-ի բույսվության ոչ մի լիարժեքներից Իսրայելի և Ամերիկայի հետ չի նստի քնակցությունների սեղանին»: Երկու աստիճանի ստեղծումը նույնցած նպատակի աստիճանի ժամանակ Յուսեր Արաբարը ասել է. «Ըստ երևույթի, ամերիկացիներն ու իսրայելցիները ցանկանում են քնակցել լիարժեքներից հետո, սակայն մեծ լիարժեքներն, ՊԱԿ-ը գոյություն ունի, և միայն այդ կազմակերպությունը լիարժեքները լիարժեքներից կկարողանան Երուսաղեմում քնակցել ամերիկացիների և իսրայելցիների հետ»:

Հեռավորում այն է, որ Իսրայելը նույնպես հանդես է գալիս նմանօրինակ արտանայիներով: Սեպտեմբերի 30-ին Իգիակ Շամիրը Վաշինգտոնին հորդորեց չդաճառանել արաբներին: Պաղեստինցիներն էլ մեղադրում են, որ Ամերիկան փաստորեն ի-

ասնակառնությունից զուրկ է այլևս կուրդերն չի դաճառանում Իսրայելին: Օրինակ, երբ AIPAC (Ամերիկա-Իսրայելյան ընդհանուր հարաբերությունների կոմիտե) հզոր կազմակերպությունը, որ ունի ավելի քան 55 հազար անդամ և իր մեջ ներառում է ԱՄՆ-ի հրեական բոլոր սենսական, մշակութային, հասարակական և ֆաղաֆագ միությունները, առաջադրել է Բուրի նկատմամբ մեծամասնությամբ քննակցելու և ֆաղաֆագից արտադրելու համար դիմել Երուսաղեմից, կազմակերպության կարևոր ղեկավարից մի քանիսն առաջնորդ են ստեղծված ճգնաժամի համար մոլորեցրել Իսրայելի վարչապետին:

«Նյու Յորք քայմ» օրաթերթը իր հոդվածներին մեկնում հանդես գալով Բուրի օգտին, նեցը, որ Ամերիկայի իբրևանությունները Հորդանան գետի արևմտյան ափի գրավյալ վայրերում հրեաբնակ ավաններ հիմնելու մտադրությանը մտադրելուց հետո են եղել, սակայն Իսրայելը օտարմակարար իրականացրել է այդ ծրագիրը: Ըստ բերքի, Իսրայելի քնակցման նախարար Արիել

րականացնում է Երուսաղեմի ֆաղաֆագությունը: Գոյանի քառամեկների վերաբերյալ ԱՄՆ-ի կողմից Միտրոյունի արված երաօխիները ճգնաժամի մեկ այն արդյուր են հանդիսանում: Իսրայելի կրոնական-ազգային կուսակցության ազդեցիկ անդամ Պաղեստինցիներից կողմից հրեաներից նկատմամբ գործադրվող մեծամասնությամբ քնակցելուց հետո ավելացրեց. «Այն քանից հետո, երբ Վաշինգտոնը Գոյանի քառամեկների վերաբերյալ Միտրոյունի խոստումներ սվեց, այլևս չի կարելի ԱՄՆ-ին չեզոք դիտարկել անվանել»:

Բոլոր դեղմում, Բուրը և Բեյրութը փորձում են իսրայելցիների և լիարժեքներից հետո քնակցելուց: Իսրայելի լիարժեքներից հետո հիմնադրումից հետո իսկական խաղաղություն հաստատելու համար քաղաքիկ հնարավորություն է ընծանվել: Ուրեմը, կամ լիարժեք է օգտագործել այդ լիարժեքի և լուծել կես դար սեռող արաբ-իսրայելյան կոնֆլիկտը, կամ էլ սղասել, քի երկր կգա հարող լիարժեք:

Իգիակ Շամիրի կառավարության աջ ուժերին հարող մի մասնագետ ասում է. «Հակառակ որոշ արաբների լիարժեքներից, մեծ ներկայիս ճգնաժամը արաբներին և լիարժեքներին մոլորեցնելու նպատակով մղվող «սուբյեկտիվ» լիարժեքներն է: Հարցը միայն 10 միլիարդ դոլարի վարկը չէ, այլ մեծ մտադրում է ամերիկաբնակ հրեաների և Ամերիկայում Իսրայելի հովանավորների վարկերից լիարժեքներից և կողմնորոշման մեջ նկատվող կրճատի երջանում ու փոփոխությունը: Մեծ անհանգստացնում են նախագահ Բուրի և նրա մերձավորների լիարժեքները Բեյրութի և Մոլորակի սան լիարժեք Չոն Սոնոնոյի նկատմամբ մեծ համակամ կասկածանքությունը: Եր վերջապես մեծ մտադրության աղիքներից մեկն էլ այն է, որ միջազգային աստիճանից ստեղծված նոր լիարժեքներում Իսրայելի զառամյալ ղեկավարները կկարողանան արդյոք ինչպես հարկն է դեկավարել երկիրը»:

Իսրայելի նախկին արտգործնախարար Արրայարանի կարծիքով, Իսրայելի լիարժեքներից հիմնադրումից հետո ամերիկա-իսրայելյան հարաբերություններում երբևէ այդպես լիարժեք մըմոլորեց չի ստեղծվել և անկախված այդ լիարժեքությունը Վաշինգտոնի և Երուսաղեմի հարաբերություններում քնակցմանը նոր երջան է խոստանում:

Բացի դրանից, Իսրայելի ղեկավարները առանձնապես մեծ հույսեր չեն կաղում Բուրի կլիկի հետ:

Ամերիկաբնակ մի հրեա, որ վերջին հիսուն տարում ուրբուրով հետևել է ամերիկա-իսրայելյան հարաբերությունների կլիկիցներին, քաղաքում է, որ իսրայելցիներից լիարժեքներով քի Բուրը և քի Բեյրութը սեխաղիներ են, այսինքն երկուսն էլ աստիճանում են նախադրյալ, իսկ նախկին արաբի հոս է գալիս: Այլ կերպ ասած՝ նրանք Սաուդյան Արաբիայի և Ռուսիայի լիարժեք նախարարությունահանող երկրների լիարժեքն ավելի լավ են հասկանում: Այդ ամերիկաբնակ հրեան ի հաստատում իր լիարժեքներից, հիբեցնում է, որ Սոնոնոն ծագումով լիարժեքներից է: Բուրի և Բեյրութի անհանգստացում է

Արտաքին հարցերի վերաբերյալ վերջնական որոշումը տասկանում է ԽՍՀՄ ԱԳՆ-ին

Հոկտեմբերի 9-ին Բորիս Պանկինը հասցրեց, որ վերջնական որոշումը այնպիսի հարցերի վերաբերյալ, ինչպիսիք են միջուկային զինարարությունն ու Կուրիլյան կղզիների ձախակցությունը, տասկանում են ԽՍՀՄ արտգործնախարարությանը, այլ ոչ թե նախկին միութենական հանրապետություններին: Ելույթ ունենալով լրագրողների առջև, ԽՍՀՄ արտաքին գործերի նախարարը չհամաձայնեց այն կարծիքին, որ Ռուսաստանի արտաքին-առնչական գերատեսչության առաջարկությունները կրճատվեն սակայնակապես և սրահեղինակապես զեմեր, ավելի հեռանկարային են, քան Մ. Գորբաչովի գաղափարները, որոնք նա արտահայտեց, տասնալսանելով Ջ. Բուշին: Բ. Պանկինը նշում է այն քանից, որ խոսքը գրեում է դեռ 1986 թ. հունվարին ուղղված վրձ գործընթացի մասին, երբ Մ. Գորբաչովը հանդես էր եկել մինչև 2000 թ. ոչ միջուկային աբխարի ստեղծելու առաջարկով: Հիստասկելով Խաարալասովի եւ «Ռուսաստանյան իստերիսենները» նրա գործընկերների հայտարարությունները «չյուսիսային սարածները» վերաբերյալ, ԽՍՀՄ արտգործնախարարը կարծիք հայտնեց, թե «ինչքան հեռու է գտնվում այս կամ այն գործիչը որոշումներ ընդունելու ռեպ մեխանիզմներից, այնքան ավելի արմատական են երբեմն հնչում նրա հայտարարությունները»: Ինչպես հաղորդեց Բ. Պանկինը, ամենամոտ ժամանակ սղասվում է Ճաղոնիայի արտգործնախարարի այցը Մոսկվա, որի ընթացքում սեղի կունենա խնդրի նոր, մանրակրկիտ նմանակներ, քանի որ այն Եսաղողականություն չի տահանում:

Հոկտեմբերի կեսերին նախասեսված է Բ. Պանկինի այցը Մերձավոր Արեւելք երջանային խաղաղ համաժողովին նախադասասկելու երջանակներում: Բ. Պան-

կինը մտաղի է այցելել Սիրիա, Հորդանան, Իսրայել եւ հավանաբար Սաուդյան Արաբիա, Եգիպտոս: Նախարարը հակացրեց, որ արդեն իսկ այցի ընթացքում կարող է հայտարարվել ԽՍՀՄ-ի եւ Իսրայելի միջեւ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման մասին:

Պասսախանելով լրագրողների հարցերին, Բ. Պանկինը հայտարարեց, որ սղասվում է իր հանդիպումը վերջերս արտաքին հեռախոսաղության ղեկավար ճեանակված Եվգենի Պրիմակովի հետ: Պեճ է նմանակվեմ որո Խարցեր՝ կաղված ՊԱԿ-ի սղասների՝ դիվանագիտների տասրվակով հեռագա գործունեության հետ: Բ. Պանկինը գտնում է, որ խորհրդային հեռախոսաղների գործունեությունը ղեճ է համադասախանի «միջազգային իրակական ընդհանուր նորմերին»: Նա չղասասխանեց այն հարցին, թե եղել է արդյոք Եվգենի Պրիմակովը խորհրդային հեռախոսաղության գործակալ, երբ աբխասում էր Մերձավոր Արեւելում որդես լրագրող: Խոսելով իր մասին, Բ. Պանկինը նեց, որ «երբեք եւ ոչ մի սեղ» նա ՊԱԿ-ի աբխասակից չի եղել: Նխասում հրաղարակվեց, որ ԽՍՀՄ արտաքին գործերի նախկին նախարար Ալեքսանդր Բեանմերճիլը, որը հրածարական էր սկել օգոստոսյան խոնդության սաղալումից հետ, գլխավորելու է փաղակական վերլուծության կենտրոնը՝ խորհրդային արտաքին փաղակական ընկերակցությունում:

Ա. Բեանմերճիլին սասց ներկաներին, որ կենտրոնը մտաղի է անցկացնել էրադեսվերլուծություններ եւ ավելի երկար ժամանակ տահանող հեռագոսություններ: Նրա խոսմերով, կենտրոնում ղեճ է լինեն սասնյակից «ոչ ավելի անաղիսկիներ, հակառակ դեղում մեն կվերադիտվեն րյուրոդրասական կառուցվածքի»:

Որակական տեղաբարձ Ռուսաստանի եւ Ճաղոնիայի հարաբերություններում

Ռուսաստանի Գերագույն խորհրդի նախագահի տասնակատար Ռուսլան Խաարալասովը հայտարարեց, որ Ռուսաստանի եւ Ճաղոնիայի հարաբերություններում «որակական տեղաբարձ» տեղի ունեցավ: Ելույթ ունենալով հոկտեմբերի 12-ին, Ճաղոնիայի արտաքին գործերի նախարար Տարո Նակայամայի հետ հանդիպումից հետ, նա նեց, որ րանակցությունների ժամանակ կողմերը հասան լիարժեք փոխհասկացողության:

Ռ. Խաարալասովի խոսմերով, հանդիպման ընթացքում նա տարաբանեց Կուրիլյան կղզիների խնդրի լուծման Բորիս Ելցինի 5 փուլից րաղկացած առաջարկը: Խորընդոսները Ես են, նրանք հարաբարելու համար Ճաղոնիային անհրաժեշտ է փոխել իր խիստ դիրորոշումը Ռուսաստանի հետ սնեսակապ եւ փաղակական հարաբերությունների սաղարեզում:

Ռ. Խաարալասովը հաղորդեց, որ առաջարկել էր Ճաղոնիայի արտաքին գործերի նախարարին «րակական մեծ սնեսակապ օգոտրյուն» ցուցարբել Ռուսաստանի այղ սկզբունների սահմաններից դուրս:

Ճաղոնական կողմը, նրա խոսմերով, հասկանում է, որ «Ռուսաստանում հղեմ է եւ այն անհրաժեշտ է հանցցնել ընդհանուր ցանկերով»: Նա սասց, որ Ճաղոնիայի 2,5 միլիարդանց վարկի մեծ մասը կհանձնվի Ռուսաստանին, անկախ երկու երկրների միջեւ ստեղծված փաղակական հարաբերություններից:

Բ. Պանկինը եւ Ջ. Բեյրը կարող են հանդիպել այս Եարաթվա վերջում

ԽՍՀՄ արտաքին գործերի նախարար Բորիս Պանկինը եւ ԱՄՆ-ի տեսարտուար Փնյա Բեյրըի հաղորդ հանդիպումը հավանաբար տեղի կունենա հոկտեմբերի 23-ին Փարիզում, ուր նրանք կժամանեն այղ օրերի այնտեղ նախասակող Կամրոցայի կարգավորման միջազգային համաժողովի կաղակցությանը: Սակայն խորհրդային րարժասիճան դիվանագիտներից մեկը, որի հետ գրուցել էր «ԻՃ»-ի րրակիցը, լրացանեց այն, որ երկու երկրների արտաքին փաղակական գերասնությունների ղեկավարները կարող են հանդիպել այս Եարաթվա վերջում, Մերձավոր Արեւելի երկրներից մեկում, քանի որ երկուսն էլ մեկնելու են այղ երջանը:

Չնայած տասնոտղես ԽՍՀՄ արտաքին գործերի նախարարությունը հերեց Բ. Պանկինի եւ Ջ. Բեյրըի երրուղիների հասնան հեռավորությունը, «ԻՃ»-ը իր ճեղի սակ տեղեկություն ունի, որի համաձայն, նախարարները կանխասեսում են նմանաղիլ հանդիպումը: Ես հեռավոր է, որ նրանք ճեղ կտեղեն Իսրայելում, ուր կրհայտարարվի Խորհրդային Միության հետ դիվանագիտական հարաբերությունների վերականգնման մասին:

Մղասվում է, որ Բ. Պանկինը-Ջ. Բեյրը մերձավորարեւելյան հանդիպումը հիմնականում նվիրված կլինի այս ամսվա վերջին նախասեսվող երջանային խաղաղ համաժողովին, որն ակսիվորեն նախաղասեսում են ԽՍՀՄ-ը եւ ԱՄՆ-ը: Սակայն, ԽՍՀՄ արտգործնախարարության աղրյուրի կարծիքով, կողմերը կարող են նմանակել եւ միջուկային զինարարման ողորտում ստեղծված իրակիճակը Ջ. Բուշի եւ Մ. Գորբաչովի վերջին նախաձեռնություններից եւ ԱՄՆ տեսարտուղարի տեղակալ Ռեջինաղ Բարտոնեղի կողմից Մոսկվայում անցկացած րանակցություններից հետ:

Ասկար Ակաերը դեմ է խորհրդարանի կազմալուծմանը

Հոկտեմբերի 13-ին Կրզրզսանի նախասան ոնսում Ասար Ասանը հր առաջին մամո աաղիսում արտահայտեց 1989 թ. հին սխեմայով ստեղծված հանրաղեսության Գերագույն խորհրդի կազմալուծման դեմ: Նա նեց, որ խորհրդարանը ղեճ է աբխասի մինչև իր ժամկետի վերջը, քանի որ անհրաժեշտ է տահաղանել «այն փրիլրոն կայունությունը, որը կա այժմ Կրզրզսանում»:

Պրճեսիոնալ մեսաղես գործող խորհրդարանի ընտրություններ կազմակերպելու համար ժամանակ է անհրաժեշտ, քանի որ փաղակական կուսակցությունների կազմալուծումը դեռ չի ավարսվել:

Մամո աաղիսում հանդես եկավ նաեւ Գերագույն խորհրդի նախագահ Մոդես Եերիմկուլովը: Նա հայտարարեց, որ հիմա աբխասան է գոնում նոր սահմանաղրության նախագծի վրա, որը հիմն կժառայի ողոճեսիոնալ խորհրդարանի ընտրություններ անցկացնելու համար: Նոր սահմանաղրության ընդունումը նախասեսվում է 1992 թ.:

Երեւանը սնեսակապ կաղեր է հաստատում

Մոս օրերս Երեւանում կստարաղղի երեսեսակապ համագործակցության տայամնաղի Դաղաստանի եւ Ռուսաստանի մի Եարք մարզերի միջեւ:

Ինչպես հաղորդեցին «ԻՃ»-ի րրակցին Երեւանի փաղորդկոնի լրասվական կենտրոնում, Կարաղանղայի մարզը էլեկտրաբարձիցների եւ ժողովրդական սղասսաղարաղների փոխարեն Հայաստանի մայրաղաղ կնասակարարի աժուխ, մաղուր, ինչպես նաեւ սղիսակ րիքեղ տահաժոնների աղյունաբերության տահանցների համար:

Երեւանը նույնաղիլ տայամնաղի է նախասեսում կնեղ Պավղարի եւ Կենտրողի մարզերի հետ, որտեղից կսացվի աժուխ, ցեմենտ, մեսաղներ (այղ րվում եւ այլումին), մաղուր, րենզին, Եիմանյուր, կարտճիլ: Երեւանը այղ մարզերին կնասակարարի գինի, մրգի եւ րանջարեղենի հյուրեր, ժողովրդական սղասուման աղրաններ: Նախանակապ տայամնաղրվածության համաձայն, Նովոկուզնեցկում (Կենտրողի մարզ) կրացվի Երեւանի մեսակապ ներկայացուցությունը:

Երեւանի փաղորդկոնի լրասվական կենտրոնի սվայներով, այղ տայամնաղերի իրականացման աղյունում Երեւանը 500 միլիոն ոտրլու հումք ու սնղղամբեր կսասնա:

Թրիլիսցիները աղակցում են Գամախուրղիային

Հոկտեմբերի 11-ին Կրասանի սղիողղաղկապ հեռագոսությունների տեսակապ կենտրոնը անցկացրեց Թրիլիսի րնակիցների հարցում՝ հանրաղեսությունում ստեղծված իրակիճակի վերաբերյալ:

Մսացած սվայների համաձայն, հարցվածների 88,2 տկոսը չեն ընդունում ընդղիժության տայարի արմասական մերողները: 59 տկոսը ընդղիժության տահանցները աղորղի են համարում, իսկ 78, 4 տկոսը աղակցում են հանրաղեսության նախագահ Ջվիաղ Գամախուրղիային:

Ընդղիժության դեկավարների մեջ ամենամեծ ժողովրդականություն է վայելում կնոտեղիսոր էղուր Եենգղայան: Նրան աղակցում է հարցվածների 12,4 տկոսը:

Մերիայի եւ Խորվաթիայի դեկավարները Մոսկվայում

Մյոսր Մերիայի նախագահ Սլորողան Միլոեիլը եւ Խորվաթիայի նախագահ Յըրանը Տուզմանը կժամանեն Մոսկվա: Նրան կնասակցեն Մ. Գորբաչովի միջնորդության կայանաղի րանակցություններին կոնճիկեղ կարգավորելու տղասակով: Մյոսր նաեւ, ինչպես հաղորդեցին ԽՍՀՄ ԱԳՆ-ում, տեղի կունենան նրանց առանձին հանդիպումները ԽՍՀՄ նախագահի հետ:

Ինչպես հայտնի դարձավ «ԻՃ»-ին ոչ տասնոտղական դիվանագիտական աղրյուններից, հոկտեմբերի 16-ին տեղի կունենա Սլորողան Միլոեիլի հանդիպումը Բորիս Ելցինի հետ: Նախասեսվում է, որ այղ րանակցությունների ընթացքում կրեակիլի Հարակաղակայում ստեղծված իրակիճակը, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի եւ Մերիայի միջեւ աոեսրասեսակապ կաղերի հեռակաղները:

Կրկոցներ եւ տայթյուն խորհրդա-ամերիկյան հանդիպման ժամանակ

Հոկտեմբերի 13-ի երեկոյան աղարեկաղկապ ակս տեղի ունեցավ Մոսկվայի Տիմիրյաղակաղ փողղոնում գտնող «Վիկտորիա» սրժարանում, ուր անց էր կացվում մասնագիտական-տեղեկական կրության աղարեզում փորձի փոխանակմանը նվիրված խորհրդա-ամերիկյան հանդիպումը: Անհայրղղեսային ստեղծված իրակիճակը, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի եւ Մերիայի միջեւ աոեսրասեսակապ կաղերի հեռակաղները:

Մոսկվայում կունենա Միլոեիլի եւ Ելցինի հանդիպումը: Մոսկվայում կունենա Միլոեիլի եւ Ելցինի հանդիպումը: Մոսկվայում կունենա Միլոեիլի եւ Ելցինի հանդիպումը:

